

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 22 Vol. VII.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 27d. Gegužio (May), 1920 met.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metai 7

Rusų - Sovietai, Sutraukę visas Spėkas Smarkiai stumia Lenkus per 90 mylių frontą.

MEKSIKO EX-PREZIDENTAS CARRANZA TAPO NUŽUDYTAS; LAUKIAMA NAUJŲ SUKILIMŲ MEKSIKOJ. ANGLIJOS VALDŽIA PASIRYZUS ASTRIAI NUMALSINTI TERORĄ AIRIJOJ. DRAPANŲ IR MAIŠTO KAINOS PRADĖJO ŽEMYN EITI SUV. VALSTIJOSE. PREZ. WILSON NORI PAIMTI ARMENIJĄ S. V. GLOBON.

Valdžia vartos aštrias priemones numalsinti airių teroristus.

Londonas, gegužės 18 — Anglų valdžia yra labai susijudinta pastarųjų laikų atsitikimais Airijoje; jai jau nusibodo nuolatiniai policistų užmušimai, kazermių dezinimai ir valstybės įstaigų apiplėšimai, kurie labai prasiplatino Airijoje paskutiniaisiais laikais. Anot valdžios, airių revoliucionieriai įvedė tikrą terorą Airijoje. Šis teroras turi būti numalšintas ir tvarka vėl įvesta Airijoje kaip galima greičiau. Idant tai įvykdyti, valdžia nutarė griežti kuo aštriausiomis priemonėmis, naudotis visokiais ginklais prieš teroristus, ir šiaip visokios rūšies betvarkę keliančius. Visi sugauti žmogžudžiai bus tuojaus teisiami ir jeigu bus atrasti katinai, bus pakariami. Pulakai kareivių bus pastatyti visose apygarose ir be pasigailėjimo gaudys teroristus.

Iš kitos pusės, ramių gyventojų budas bus palengvintas; karės stovis nebus niekur paskelbtas, ir abelnai visi suvaržymai, kurie įkūrėjo žmonėms bus atšaukti.

Tuo tarpu, pasigirsta žinios apie naujas piktadėjystes; tarp kitko teismabūtis buvo ši ryta sudegintas netoli miesto Cork.

30,000 bedarbių Detroitė.

Detroit, Mich. geg. 18 — Iš priežasties betvarkės šios šalies gelžkeliose, Detroito dirbtuvės negali gauti užtekintai žalios medegos ir daugybė dirbtuvių turėjo paleisti dalį savo darbininkų. Tarp 30,000 ir 40,000 vyrų, sakoma tuo tarpu neturi darbo Detroitė.

(Iš kitų miestų gaunama panašios žinios; dirbtuvės atleidinėja darbininkus, nes arba negali gauti žalios medegos arba yra užsivertę gatavais išdirbiniais, kurių negali išsiuntinėti del gelžkelių betvarkės.)

Francuzai sumušė turkų nacionalistus.

Beirut, Syrijoje, geg. 18 — Francuzai, kuriuos turkų nacionalistai sumušė kelios dienos atgal ir neleido išgelbėti francuzų garnizoną Aintabe, galutinai įveikė sukilėlius ir atnaujino susinesimą su Aintabu. Francuzų laimėjimas padarė didelį įspūdį ant sukilėlių tur-

kų, kurie buvo pradėję manyti, kad bus jų viršūs.

Brusilovas naujas sovietų vadas.

Londonas, geg. 19 d. — Anot laikraščio Daily Telegraph, Generalas Alexiejus Brusilov, buvęs viršiausiu vadu rusų armijų caro laikuose, yra ent tuo tarpu, viršiausiu vietų valdžios vadu, garsnis net ir už Leniną; jis sakoma rengia antpuolį ant lenkų.

Sako arabai atakuoja krikščionis.

Kairo (Egipte), geg. 19 — Gauta žinios iš Jeruzalimo, kad gaujos arabų plėšikų užpuldinėja krikščionis Galilėjos (Palestino) rajone, kuris yra po francuzų globa, ir žudo gyventojus. Krikščionys bėga į rajonus po anglų globa del prieglaudės.

Persų komunistai sukilo.

Londonas, gegužės 19 — Pranešimas iš Maskvos sako, kad persų komunistai sukurstė sukilimą Tabrize, Persijoje. 4,800 persų kazokų sakoma prisidėjo prie sukilėlių.

Anglų delegatai pribuvo Maskvon.

Londonas, geg. 19 — Atstovai Anglijos darbininkų, kartu su skandinavų unijų ir Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovais, pribuvo Maskvon. P. Kamenevas priėmė atstovus ant stoties ir pasveikino vardan Maskvos darbininkų. Svetimšalių atstovai buvo širdingai sveikinami Maskvos gatvėse.

Didelė rusų mobilizacija prieš lenkus.

Londonas, geg. 19 d. — Bevielinis telegramas iš Maskvos praneša, kad didelė mobilizacija tebeina Sovietų Rusijoje prieš lenkus. Susirinkimai atsibuna visose miesteliuose ir šaukiama žmonės atmušti įsiveržėlius lenkus. Visur mobilizuojama politiniai darbininkai. 1,500 nelaisvių neseniai sugrįžusių iš Francijos tuoj stojo į sovietų armiją kovoti prieš lenkus. Buvę oficialiai liūdnosnių armijoje, kurie buvo bolševikų laikomi Odesoje kalėjime, irgi meldžia, kad leistų jiems išvien su sovietais kovoti prieš išlaikinį priešą. Sovietai protestuoja prieš francuzų teikia-

mą pagelbą lenkams karėje prieš sovietus.

Iš lenkų-rusų fronto, jau pradėjo pareiti žinios, buk sovietų armijos stumia lenkus atgal.

Bolševikai atėmė prielanką nuo anglų.

Londonas, geg. 19 — Bolševikai išlipo nuo 13 laivų netoli Enzeli, Persijoje, Kaspejos jūrės pakraštyje ir privertė anglų garnizoną atiduoti jiems tą prielanką. Anglai išsikraustė iš Endzeli tą pat naktį.

Čionai bolševikai pagriebė daug baltgvardiečių grobio ir visą jų laivyną.

Streikas lėšavo du milijonų 1919 mete.

New York, geg. 19 d. — Laikė Amerikos dirbtuvių sąvininkų seimo šiame mieste buvo pranešta, kad 1919 mete, ši šalis turėjo du milijonų dolerių nuostolių iš priežasties streiko. Iš tos sumos, darbininkai nustojo 750 milijonų dolerių užmokėsties, o likusį nuostolį 1 milijono, 250 milijonų dolerių pakėlė industrija.

Drapanų kainos puola.

New York, geg. 19 d. — Po visas SUV. Valstijas, krautuvės pradėjo žymiai numažinti kainas gatavų drapanų; numažinimas eina nuo 20 iki 50 nuosimčių.

Viena iš priežasčių šio numažinimo, ir gal didžiausia, tai, kad žmonės visur atsiskako mokėti nesvietiškas kainas kokių krautuvės reikalavo.

Anglai priešingi lenkų žygiui prieš rusus.

Londonas, geg. 19 d. — Buvęs Anglijos premieras, H. H. Asquith, labai pasmerkė lenkų žygiavimą prieš Sovietų Rusiją. Jis sako, buk tai aiškus užgrobi-mo žygis, nes lenkai bando užimti teritorijas kur rindasi vos 5 nuoš. lenkų, o 95 nuoš. kitų tautų. Dokų darbininkų kongresas irgi protestavo prieš lenkus ir pareikalavo, kad, jiems nebūtų siunčiama ginklų. Abelnai Anglijoje matosi didelis priešingumas lenkų imperializmui.

10 ypatų krito mainerių kovoj su kompanija.

Williamson, W. Va., geg. 19 — Dešimts ypatų buvo užmušta ir keleta sužeista lai-

ke mušio tarp angliakasių ir detektyvų, kasyklų kompanijos pasamdytų. Tragėdija atsibuvo Mattewan, W. Virginijoje. Tarpe užmuštų randsi miestelio mayoras (burmistras), 7 detektyvai, angliakasis ir vaikas. Kareivių pulkas tapo pasiūstą į Mattewan, užlaikyti tvarką. Mušis ištiko, kuomet detektyvai bandė išvaryti iš kompanijų stubų keletą angliakasių, kurie neseniai buvo atstatyti nuo darbo užtai, kad prisirašė prie unijos.

1,400,000 francuzų kareivių žuvo.

Paryžius, geg. 20 d. — Pagal paskutinę atskaitą Francijos nuostolių Didžioje Karėje pasirodo, kad arti 8 milijonai francuzų buvo sumobilizuota, iš kurių, milijonas, 400 tukstančių žuvė; 800,000 liko raiši, o 300,000 šiaip sužeisti. Francija neteko pusės savo vyrų žemiau 32 metų amžiaus. 600,000 namų buvo sunaikinta, 75 milijonai margų žemės išpustyta, ir 3,000 mylių gelžkelių bei 25,000 mylių kelių sugadinta. Pusė Francijos kasyklų sunaikinta taipgi 11,500 dirbtuvių. Trečdalis jos laivų buvo vokiečių submarinų nuskandinta.

Bulgarai ir turkai eina prieš graikus.

Konstantinopolis, geg. 20 — Turkų nacionalistai sakoma yra pasiryžę neatiduoti Thrakijos graikams; jie rengiasi kovon su graikais. Sakoma, buk turkai jau turi armiją 20,000 kareivių ir kad jų pagelbon pribuna tukstančiai bulgarų, kurie taipgi yra įniršę už tai, kad dalis jų žemės buvo atiduota graikams. Turkų nacionalistai užėmė tulus kaimus ant krantų Marmora jurių ir Dardanelių pratakos.

Lenkai persekioja žydus.

Paryžius, geg. 20 d. — Gauta žinių, buk lenkai, besiverždami į Ukrainą, atsizydy; žydai buvo visur apiplėšiami ir kankinami. Pilsudskis bandė apginti žydus, bet negalėjo kontroliuoti savo armijos. Abelnai, sakoma Francijos žmonės nepritaria lenkams jų naujame žygyje.

Bolševikai stumia lenkus atgal.

Londonas, gegužės 20 — Bevielinis pranešimas iš Maskvos sako, buk bolševikų armijos turėjo pasisekimus daugelyje vietų ant lenkų - rusų fronto. Sovietų pulkai persilaužė per 50 mylių lenkų fronto. Lenkai traukiasi atgal per Beresina upę.

Maisto kainos eina žemyn.

New York, geg. 21 d. — Didžioje SUV. Valstijų rinkose, "whole sale" kainos cukraus, kornų, kiaulienos ir avižų pradėjo eiti žemyn. Tikimasi, kad ir kiti maisto produktai sumažės.

Karės stovis Ispanijos sostinėje.

Madrid (Ispanijoje), geg. 21 — Karės stovis tapo paskelbta čionai, sekant riaušias, kurios kilo iš priežasties duonos stokos. Riaušiniai apiplėšė daugybę krautuvių, ypač duonkepiklas.

Francijos gelžkelio streikas pasibaigė.

Paryžius, geg. 21 d. — Francijos generalė darbo federacija galutinai nutarė atšaukti gelžkelininkų streiką, kuris tęsėsi jau tris savaites. Didžiama streikierių ir taip jau buvo sugrįžę darban. Abelnai rodosi, kad streikas pralaimėtas. Valdžia atmetė streikierių reikalavimus, betgi nutarė perorganizuoti gelžkelius.

Carranza nužudytas.

El Paso, Texas, geg. 22 — Meksikos prezidentas, Venustiano Carranza, prieš kurio valdžią pastaruoju laiku buvo pasekmingas sukilimas Meksikoj, tapo nužudytas kareivių generolo Herrero. Šis Herrero buvo pasiūlęs prieglaudą Carranzai, paskui užsiundė savo kareivius užpulti ant miegančio prezidento. Nors Carranzos sargai jį tvirtai gynė, betgi negalėjo atsilai-kyti prieš daug skaitlingesnius priešus.

Kaslink Carranzos miršies, tai rodos, kad pranašystė tulos mišpės išsipildo. Ta minykė neva pranašėvus, kad kuomet tris Francisškai bus lošę svarbią rolę Meksikoje, valdonu taps senas žmogus su barzda, kuris bus užmuštas; tada taps valdonu žmogus, kuris užsėda ant arklio iš "atbulo"

šono. Po tam, anot pranašystės, Meksiko nustos savo neprigulmybės.

Pastarais keliais metais, tris vyrai vardu "Franciskus," kaip tik ir lošė žymę rolę Meksikoje, Carranza buvo barzdočius; Obregon, kuris vedė sukilimą prieš jį ir kuris gal dabar taps prezidentu, neturi vienos rankos ir užlipa ant arklio nuo "atbulo" šono. Dabar meksikonai bijosi, kad ir rešta pranašystės neišsipildytų.

Prez. Wilson sutinka nustatyti Armenijai rubežius.

Paryžius, geg. 22 d. — SUV. Valstijų ambasadorius į Franciją šiandien pranešė ambasadoriui komitetui, kad prezidentas Wilson sutinka nustatyti Armenijos rubežių. Tai yra labai supainiotas klausymas, bet prezidentas bandys kuoteisingiausiai jį išrišti.

23 d. gegužio, prez. Wilson prašė kongreso, kad leistų SUV. Valstijom paimti Armeniją savo globon.

Bolševikai laimi kovoje su lenkais.

Londonas, geg. 22 d. — Anot oficialio pranešimo iš Maskvos, bolševikų kontr-oferšyvas prieš lenkus šiaurėje dalyje fronto, labai seka. Mušiai tebeina ypač Beresina upės apylinkėje ir lenkai visur varomi atgal. Bolševikai atėmė daug kaimų ir miestelių nuo lenkų.

Francija gaus 55 nuoš. Vokietijos atlyginimo.

Paryžius, geg. 23 — Iš viso atlyginimo už karės nuostolius, ką Vokietija turės už mokėti, Francija gaus 55 nuosimčius, Anglija 25 nuoš. o likusieji 20 nuoš. bus išdalinti tarp Belgijos, Italijos ir Serbijos. Iš viso Vokietija turės mokėti 120 milijonų markių atlyginimo.

Airiai įgijo naują šventąjį.

Roma, geg. 23 — Oliver Plunket, airių arcivyskupas, kurį anglai nužudė už neiš-tikimybę (išdavystę) 1681 mete, tapo šiandien popiežiaus Benedikto pakeltas į šventuosius laike labai įspūdingos ceremonijos. Šis naujas šventasis yra viens iš labiausiai gerbiamų sinnfeinierių bei šiaip airių revoliucionierių didvyrių, nes jie skaito jį kaip žuvusį už savo tėvynės laisvę.

Francijos prezidentas išpuolė iš trukio lango.

Montargis, Francijoje, geg. 24 — Paul Deschanel, Francijos respublikos premieras išpuolė iš lango savo traukinio netoli čionai, vakar naktyje. Traukinys ėjo gan greitai tuo laiku, bet prezidentas nelabai susizeidė; jis ėjo gelžkeliu apie mylią iki sutiko darbininką, kuris jam pagelbėjo dasigauti iki miestui. Nelaimė atsitiko, kuomet prezidentas, negalėdamas miegoti del karščio, bandė atidaryti langą.

Bolševikai eina link Minsko.

Londonas, geg. 24 d. — Bolševikai dabar atakuoja lenkus ant 90 mylių fronto; karšti mušiai kasdien atsibuna. Sovietų armijos traukia Minsko link; lenkai rodo mažai teatsiliko prieš juos.

Naujas sukilimas Meksikoje.

Washington, geg. 24 — Carranzos pasekėjai ir kiti meksikonai, kurie nesutinka su naujais tos šalies valdovais, sakoma rengia naują revoliuciją Meksikoje, kad atkeršinti už Carranzos mirtį. Svarbiausias šių naujų revoliucionierių vadas, tai garsus banditų vadas Francisco Villa. Nauja valdžia sakoma siulo 50,000 dol. dovanų ypatom, kurie dastatys Villą gyvą ar numirusį, jį jų rankas. Abelnai, sakoma Carranzos nužudymas daug pablogino dalykus Meksikoje, kurie pirm to jau rodėsi arti sutvarkymo.

ORINIS KRASOS SIUNTIMAS.

Per dvejus metus orinis krasos siuntimas turėjo stebėtiną pasekmes, gegužio 15 d. buvo dvimetinės sukautuvės orinio krasos siuntimo. Pabaigoje tų dviejų metų randame keius orinio krasos siuntimo tešančius nuo Washingtono lig New Yorko, nuo New Yorko ligi Chicagos ir nuo Chicagos lig Omaha (Nebraskoje).

I savaitę laiko siuntimas bus tęsta lig St. Louis. Yra daromas ištyrimas ir apžūrėjimas užmanyto kelio į San Francisco, ir manoma, jog pirmą dieną naujų metų keliai bus įsteigti nuo New Yorko lig Kalifornijos, kaip

Savaitinis laikraštis "AMERIKOS LIETUVIS" Eina Ketvirtadieniui Leidžia M. PALTANA VIČIA Worcester, Mass. 15 Millbury Street. Prenumeratos Kaina: \$2.50 - Puse Metu \$1.25 \$3.00 - Puse Metu \$1.50

tik sustojimo laukai bus tinkamai pabaigti. Budai, apimant problemus orlaiviu, del krasos siuntimo, buvo kuopuikiauusiai isrišti ir pasekmungumas to kraso siuntimo uzbaigē visus abejojimus, ir pirklybiška nauda orlaiviu žengē pirmyn.

2-se metuose orlaiviai apēmē abelną mylių skaitis 498,664, nešant 538,734 svarų krasos. Procentas lėkimų, įimant ir tuos padarytų, įimant ir tuos padarytų, padėjimais buvo 87%. Veikimų kaina buvo daug ma-

Žinios iš Lietuvos

LIETUVOS TAIKAI SU RUSIJA ARTINANTIS. Kaip jau yra žinoma, Lietuvos užsienio reikalų ministeris, remdamasis tuo, kad Lietuvoje jau seniai nebėra nei vieno Rusų kareivio, priėmė Rusų bolsėvikių valdžios pasiūlymą pradėti taikos derybas, Svarbiausia taikos sąlyga iš mūsų pusės statoma: Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas etnologinėse sienose, t. y. tam žemės plote, kur gyvena lietuvių kilmės žmonės, nors jie šiuo laiku būtų ir užmiršę savo tėvų kalbos.

žaidzos, kurių padarė Lietuvai žiaurus karas. O tai bus galima daryti tik įvykus taikai, tik nutilus ginklų žvangėjimui. Iš čia tat aišku kiek svarbu yra Lietuvai žengti prie garbingos taikos su kaimynais ir, pirmoj eilėj, su Rusais, kadangi besitaikant su Rusais bus tiesioginiai paliesta ir mūsų byla su lenkais — ir ta byla, žinoma, turės žymiai paašikėti. Darant taiką su Rusija Lietuvai yra svarbu išsiderėti kuodaugiausiai patogių, tinkamų sąlygų Lietuvos ekonominio (ukio) bei kultūrinio (dvasinio) gyvenimo plėtojimuisi. Nes taika juk daroma ne metams — kiems, o ištisiems gal dešimt mečiams ir, nepasirūpinus savo laike išsiderėti naudinų bei galimų sąlygų, pasikui valstybei tektų daug nuostolių nešti ir būtų apsunkinamas žmonių gyvenimas bei atimama jiems galimybė siekti gerovės, susikurti malonų, laimingesnį gyvenimą.

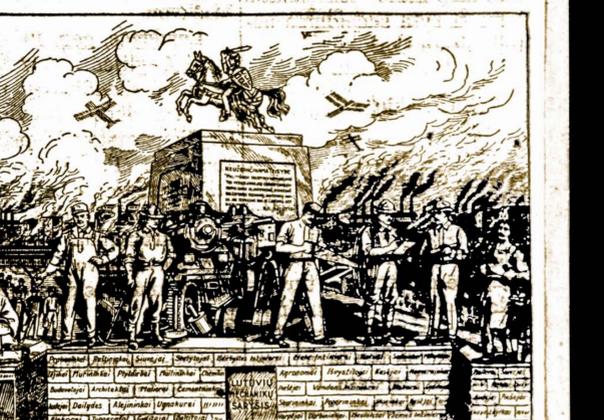
Didžiojo karo metu laikė e- vakuacijos (mašinas, varpus ir k.), bet lygiai ir tuos mokslai, tik nutilus ginklų žvangėjimui. Iš čia tat aišku kiek svarbu yra Lietuvai žengti prie garbingos taikos su kaimynais ir, pirmoj eilėj, su Rusais, kadangi besitaikant su Rusais bus tiesioginiai paliesta ir mūsų byla su lenkais — ir ta byla, žinoma, turės žymiai paašikėti. Darant taiką su Rusija Lietuvai yra svarbu išsiderėti kuodaugiausiai patogių, tinkamų sąlygų Lietuvos ekonominio (ukio) bei kultūrinio (dvasinio) gyvenimo plėtojimuisi. Nes taika juk daroma ne metams — kiems, o ištisiems gal dešimt mečiams ir, nepasirūpinus savo laike išsiderėti naudinų bei galimų sąlygų, pasikui valstybei tektų daug nuostolių nešti ir būtų apsunkinamas žmonių gyvenimas bei atimama jiems galimybė siekti gerovės, susikurti malonų, laimingesnį gyvenimą.

Lietuvos atstovai palanki, oficialiniai paliūdžusia, kad važiuojantieji su ja drauge Lietuviai esą Lietuvos misija. Tuo Anglų liudymu ir sekėsi mūsų tautiečiams laimingai pasiekti Lietuvą. Keliavę jie iš Odesos per Varną, Konstantinopolį, Salonikus, Nišą, ligi kur Anglų laivas vežęs ir maitinę juos dovanai, Belgradą, Vienną, Varšuvą ir Vilnių. Odesoje ir kitose pietų Ukrainos vietose tebėra dar labai daug lietuvių. Vienoj Odesoje yra maž-daug 12,000 lietuvių. Lietuvių gyvenimas, kaip ir visų to krašto gyventojų, be galo skurdus. Išgalėjęs Denikinas pradėjo mobilizuoti visus to krašto kariauti tinkamus vyrus, žinoma, ir lietuvius, kadangi tas reakinis pažiūrų caro generolas nenorėjęs ir girdėti apie naujai susikurusias valstybes, ir pripažinti vien nedalinamą vienatę Rusiją, kurios valiniais jis laikė ir lietuvius. Nestojantiems mobilizaciją gresia mirties bausmė. Taigi mūsų tautiečiai be ekonominio skurdo atsiderdar ir pavojų. Čia pasiskubino juos gelbėti Lietuvos atstovas Odesoj, duodamas savo viešpatavimo galą, ir Denikinas oficialiai pripažino de facto visas naujas valstybes. Tačiau jo viešpatavimo dienos jau buvo suskaitytos. Tuo tarpu išgalėjęs anarchijai, mūsų tautiečių padėtis dar pablogėjo, ir jie visi troško kuo vėliausiai grįžti į Lietuvą. Tačiau gražinti juos sektųsi vien vasaros metu, ir, jei šią vasarą nepavyktų jų grąžinti tai jiems tektų laukti kitos vasaros ir dar metus kęsti didžiausį skurdą.

Lietuvos atstovai palanki, oficialiniai paliūdžusia, kad važiuojantieji su ja drauge Lietuviai esą Lietuvos misija. Tuo Anglų liudymu ir sekėsi mūsų tautiečiams laimingai pasiekti Lietuvą. Keliavę jie iš Odesos per Varną, Konstantinopolį, Salonikus, Nišą, ligi kur Anglų laivas vežęs ir maitinę juos dovanai, Belgradą, Vienną, Varšuvą ir Vilnių. Odesoje ir kitose pietų Ukrainos vietose tebėra dar labai daug lietuvių. Vienoj Odesoje yra maž-daug 12,000 lietuvių. Lietuvių gyvenimas, kaip ir visų to krašto gyventojų, be galo skurdus. Išgalėjęs Denikinas pradėjo mobilizuoti visus to krašto kariauti tinkamus vyrus, žinoma, ir lietuvius, kadangi tas reakinis pažiūrų caro generolas nenorėjęs ir girdėti apie naujai susikurusias valstybes, ir pripažinti vien nedalinamą vienatę Rusiją, kurios valiniais jis laikė ir lietuvius. Nestojantiems mobilizaciją gresia mirties bausmė. Taigi mūsų tautiečiai be ekonominio skurdo atsiderdar ir pavojų. Čia pasiskubino juos gelbėti Lietuvos atstovas Odesoj, duodamas savo viešpatavimo galą, ir Denikinas oficialiai pripažino de facto visas naujas valstybes. Tačiau jo viešpatavimo dienos jau buvo suskaitytos. Tuo tarpu išgalėjęs anarchijai, mūsų tautiečių padėtis dar pablogėjo, ir jie visi troško kuo vėliausiai grįžti į Lietuvą. Tačiau gražinti juos sektųsi vien vasaros metu, ir, jei šią vasarą nepavyktų jų grąžinti tai jiems tektų laukti kitos vasaros ir dar metus kęsti didžiausį skurdą.

krikščionių demokratų, tuo pačiu prasižengia prieš Dievą ir po smert tuo nusipelno peklą-amžiną pragarą. Pajuris, Tauragės, apskritis. Besiartinant pavasariui, daugelis ūkininkų susirūpinę ukio padargais, plūgais ir geležimi jiems pasitaisyti. Tuo tarpu jų nėra kur gauti. Keletas ūkininkų bandė jų Prusuose pirkti, bet pasirodė sunkus jų pargabenimas nes per sieną tegalima slapta, šiaip mūsų muitininkai brangius muitus atlupa arba ir visai konfiskuoja. Ar valdžia da-

LIETUVOS VARGAI DAR TIE PATYS Lietuva Šaukiasi Pagalbos ISTIESKIM JAI PAGELBOS RANKA! S. L. A. SEIMAS yra ne sriovių, bet visų Amerikos lietuvių. Varde jo dėkime aukas Lietuvos reikalų parėmimui. S.L.A. KUOPOS siųskite Seimui pasveikinimus su linkėjimais kuoskaitlingiausiai ir nepasigalėkite bent po šimtinę aukų prisųsti. Kas neištesės šimtinės, tai bent dešimtinę. Kurios kuopoms ir tas persunku — siųskite tiek, kiek išgalite, bet labai būtų malonu, kad Amerikos lietuviai, S.L.A. kuopos ir pavieniai atsizymėtų šį Seimą savo duosnumu, savo medžiagiška parama, kad susiųstų aukų bent penkesdešimtį tukstantų.

MECHANIKŲ ATSTOVAI IŠVAŽIAVO LIETUVON. Lietuvių Mechanikų Sąryšis, patįs Lietuviai tuomi nesirūpin jau pasiuntę įgaliotinius Lietuvos, tai pelningiausias vietas von užvedimui darbiečių ir ki-mesų krašte paims kitataučiai, ty bizno įstaigų, idant mums mes jiems vergausime. Pargrižus būtų darbas ir geras Pavienui pargrižus, mes daug gyvenimas savose darbietėse. nenuveiksime, o susijungę atnesim naudą savam kraštui ir sau-

APŽVALGA

Laikas sukrusti.

Jau vos mėnesiai laiko teko Lietuvos Laisvės paskolai sukelti. Nors kaip kuriose kolonijose paskolos platinimo darbas žymiai pavarėtas ir yra vilties, kad laiką savo darbą užbaigs, daug vietų randasi, kur darbas dar vos tepradėtas arba visai dar nepradėtas. Laikas ypatingai atsilikusių kolonijų veikėjams sukrusti darbą kol dar nevelū, kol dar yra proga paskolos pasisekimui pasidarbuoti.

Kaip Lietuvoje yra svarbus suaukštojo Steigiamojo Seimo Lietuvos valstybės kurimo darbas, taip Amerikos lietuviams yra svarbu užbrėžtas paskolos sukėlimas, netik, kad Lietuvos materialiai stoja pagerinti, bet kad parodyti, jogei mes, amerikiečiai, esame pilietiška ir noro, netik žodžiais, bet ir darbu pasiryžę Lietuvos valstybės kurimo darbą remti.

Mūsų gėmtartės, mūsų laikui užduotis — steigimas savos, neprigulmingos valstijos. Kiekvienas darbas, sujungtas su valstybės kurimu, su kova už Lietuvos laisvę, šiandien privalo užimti pirmą vietą. Ir Lietuvos Laisvės paskolos sukėlimas todėl privalo būti atliktas entuziastiškai, sparčiai su perviršiu. Pasvėskime nors šį paskutinį mėnesį Lietuvos Paskolos reikalui.

Mūsų organizatoriai, šiaip jau veikėjai, kalbėtojai privalo organizuoti paskolos "draivus," raginti visuomenę atlikti gerai išdžiūšusią šiandieninę užduotį Lietuvos valstybės kurimo darbe — sukelti paskolą. Kiekvienas lietuvis ir lietuvaivaitė teprisiėdama šiame darbe, netik pirks paskolos bonus, bet podraug tebuna Laisvos Lietuvos Respublikos tikrais draugais ir būtiniais sargais, skleidžiant ir aiškiant paskolos reikalingumą kiekvienam savo mažiau susipratusiam draugui, pažįstamui, kiekvienam lietuviui, pagalios net svetimtaučiu labdaraiui. Tik tokiomis sujungtomis spėkomis, eidami visi išvien, kviesdami talkon Lietuvos Respublikai visus viengėnius, atlikime didžiū darbus, kuriais galėsime pasigėrėti patis ir kuriais galės didžiuotis mūsų aiiniai.

Lietuvoje Steigiamojo Seimo rinkimuose dalyvavo visi — "visų tikėjimų ir tautų Lietuvos piliečiai, vyras ir moteris," dalyvavo visos partijos pradedant krikščionių-demokratais ir baigiant bolševikais. Visų partijų atstovai išrinkti St. Seiman neišskiriant kairiasiusių socialistų, dalyvaus valstybės kurimo darbe. Tos lygių teisės Lietuvos Respublikoje teikia mums lygias pareigas ir todėl privalome visi lygiai išvien pirkti ir platinti Lietuvos paskolą. Sukruskime!

Tennessee valstijoje taip truksta ukių darbininkų, kad kaliniai bus pristatomi prie to darbo.

Lietuvos Steigiamasis Seimas.

Steigiamojo Seimo atidarymo iškelmės. Pirmasajį posėdį Kauno miesto teatre. Steig. Seimo arba Konstituantų pirmininku išrinktas Alek. Stulginskis, sekretorium karininkas Natkevičius.

Francijos premiero Millerano raštai delei Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo.

Gegužio 18 d. vakare, Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra gavusi iš Kauno nuo agenturos "Elta" toki pranešimą:

"Gegužės penkiolikta dieną visa Lietuva, ypatingai Kaunas, iškilmingai šventė Steigiamojo Seimo arba Konstituantų atidarymo dieną. Kaunas pasipušė vėliavomis, vyčiais, vainikais, iškilmingais vartais. Visų rušių kariuomenė parodo Viešoje aikštėje aktyviai dalyvavo Steigiamojo Seimo narių, Valstybės Tarybos, Lietuvos Prezidento Ministrų Kabineto ir Užsienio atstovų. Visų tikėjimų bažnyčiose buvo iškilmingos pamaldos. Svarbiausios pamaldos buvo Katedroje, visų valdžių atstovams, Seimo nariams ir užsienio atstovams dalyvaujant. Visuomenės organizacijos, mokyklos ir žmonių minios su manifestacijomis nukeliavo laiviniams Kauno fortan, kur Valstybės Prezidentui, Seimo atstovams, vyriausybės nariams ir užsienio atstovams dalyvaujant, taipo iškilmingai pasodinti atminties ažuolai. Šeštą vakarą, miesto teatre, po iškilmingai Steigiamojo Seimo susirinkimas atidarytas. Valstybės Prezidentas Smetona padarė Valstybės Tarybos ir Laikinąsias Vyriausybės darbų atskaitą, ir pareiškė, jog atliks Steigiamajam Seimui visą savo ir Valstybės Tarybos, Ministrų Kabineto, Vyriausybės Kontrolio ir Vyriausiojo Karo Vado kompetenciją. Steigiamojo Seimo nariai atsistojimu patvirtė šiuosiuose pirmųjų narių buvo pakviesta Gabrielė Petkevičaitė, kaipo seniausias Steigiamojo Seimo narys, sekretorium-gi Muraskaitė, kaipo jauniausias narys.

Steigiamasis Seimas yra gavęs labai daug pasveikinimų. Tarp kitko nuo Anglų Konsulio, Anglų Komisarų Baltijos valstybėms Talentov ir daug kitų.

Pirmiausia Steigiamasis Seimas vienbalsiai priėmė pilna Lietuvos nepriklausomybės formulą. Tat sutiko rėmkimę pritarimą šauktais valio skaitlingos inteligentijos ir viso pilnintinio teatro. Steigiamojo Seimo prezidentu išrinktas Stulginskis, krikščionis demokratas, sekretorium Natkevičius — socialistas-liudininkas. Steigiamojo Seimo Prezidentas yra paprašęs ir galiojės Valstybės Prezidentą, Smetoną, Ministrų Kabineta Valstybės Kontrolis ir Vyriausiąjį Karo Vadą eiti ir toliau savo pareigas iki Konstitucijos nu-

statymo ir padėkojo Valstybės Tarybai ir Laikinajai Vyriausybei. Steigiamojo Seimo deklaracijoj tarp kitko Seimo prezidentas yra pasakęs, jog Seimas vykinsias žemės reformą, rūpinisias agrikultura, pramone ir ypatingai darbininkų buvio pagerinimu ir visiems lygiam prieinančiu švietimu ir stengiantis sudaryti gerus santykius su kaimynų valstybėmis. Posėdis pasibaigė devintą valandą vakare. Sekantis paskirtas 17 dieną gegužės. Vakare Ministrų Kabinetą priiminėjo Steigiamojo Seimo nariūs iškilmingai vakariene. Sekmadienį, vakare ligi vėlybos nakties Kauno gatvėse pilna žmonių. Upas pakilęs, įvairiose vietose feierverka, visuotina iliuminacija. Atidarant Steigiamojo Seimo susirinkimą, buvo salutuojama artilerijos. Sodinant ažuolus kalbėjo Biržiška, Vidūnas ir Tūmas. Iškilmės dalyvavo Jonas Basanavičius. Biržiška yra atvežęs iš Vilniaus miesto ir apskrities lietuvių pasveikinimą Steigiamajam Seimui. Sekmadienį vakare Steigiamojo Seimo nariai buvo pakviesti iškilmingon vakarienen prie anglų Konsulio Wardo ir Komisarso Tallentso."

Tą pačią dieną nuo Lietuvos Atstovo Prancuzijoje, Oskaro Milašiaus, gautas buvo toksai kablegramas: "Gavome nuo Prancuzijos prem. Millerando raštą delei pripažinimo Lietuvos de facto nepriklausomybės ir drauge pasižadėjimą greitai išryšti klausimą delei pripažinimo Lietuvos de jure." Pasirašęs Milašius.

J. Vileišis, Lietuvos Atstovas Amerikoje. Užlaikyti Columbia Universitetą, New Yorke, lėšuoja beveik tiek kiek visa New Jersey valstijos administracija. Columbia universiteto prezidentas Butler praneša, kad ateinančioms metams universiteto ekspensai sieks \$6,445,215.26. New Jersey valstijos administracija išleids apie 8 milijonus dolerių metams.

Middletown, N. Y. teisdarys nuteisė du vaikuos už laikiną pavogimą automobiliaus dėl pasivažinėjimo, ne kalėjiman, bet kad per 6 mėnesius lankytų bažnyčia ir per tiek pat laiko neitų ant krutomųjų paveikslių.

Iš apie 50,000 francuzių, kurios apsiėdė su amerikoniais kareiviais ir apsigyveno Suv. Valstijose, 12,000 jau vėl sugrįžo Francijon, nes joms nepatinka šis šalis nė jų amerikoniai vyrarai.

Didžiausius lizdus pasaulyje padaro tuli Australijos paukščiai. Šie lizdai yra ganašūs į pilekalnius ir tankiai buna 15 pėdų augščio ir 150 pėdų aplinkui. Kiaušiniai buna pakasti šiuose kalneliuose ir apdengti visokiais augmenimis, kurie, padami, savo karščiu išperi paukščius.

Skola ir Paskola

Lietuvoje išgirsi dar šiandien seną baudžiavos laikų priežodį: "Ponui skola — nerona, neužgys." Vargšas žmogelis baudžiavainikas bėdos tektas, reikalauja spiriamas turėjo skolinti tai pasydele — vertelgą, tai paspono urėdą, tai pas patį poną. No to dienos ir prasidėdavu jo nelaimės. Ponas skolintojas prie kiekvienos progos jam skolą prikišdavu: nabagas skolininkas neturėjo ramybės nei dieną, nei naktį. Kada besutaupysi skatiką skolai atiduoti? Vergija, vergija!

Nuo vien žodžio "skola" lietuvis suraukia nosį, kai rugštis paragavęs. Lietuviu "skola" — tai nelaimė, tai klampynė, į kurią lengva įbristi, bet išbristi — ne. Kas įgijo skolas, skaitosi jau paskendęs skolose. Žinoma, juokai maži. Juk skolą baidesnė už "roną" arba zaizda. Zaizdas užgys, o skola — ne. Del to lietuvis vengia pats skolintis, vengia ir kitam skolinti. Tuščia jos, sakio senas Baltrus: "tu be mane, aš be tavęs; turiu skolką — žemę kasu, nieko neturiu — nieko nebįjavu. Geriau, kad ir sulopyta terba, negu kiauras maišas.

Išmintingas senis Baltrus, bet blogas biznieriūs. Kiauras maišas geriaus, negu sulopinta terba: perrišk maišą pusiau, štai skyčs, ir nebėra.

Bijoti skolos — neišmintinga, tik reik mokėti gautą paskolą pasinaudoti.

Naudoti paskolą — neprotinga, tik reikia apsižiūrėti, ir kokiam reikalui ketini paskolinti.

Skolintojas panašus į par davėją. Skolininkas į pirkėją; perkame karve, pasi skoliname šimtinę. Skirtumas yra tame, kad už karvę paprastai tuojuos užsimokama, o už šimtinę — kiek vėliaus. Teisybė tas skirtumas pasidaro daug žymesnis, kai su skolintoju prisieim skolininkui ilgą laiką buti "geruoju." Gera tai skolintojui, bet skolininkui nevisuomet. Ne del pramogos žmonės perka, ar įieško paskolę, bet reikalui esant, Atėjo reikalas paskolinti, — reikia pajieškoti, kas paskolinti.

Daktaras niekad pats pima ligoos neatlanke, bet ligoos turi daktaro šauktis. Norėdamas paskolinti taipgi turi pats skolintojui surasti ir pats pima prabiliti.

Žinoma kitaip ir buti negali. Tačiau čia esama nedorybės. Tatai duoda progos skolintojui pasipusti ir pasinaudoti. Skolintojui dar gi rizikas menkas: smarklus Valstybės įstatymai užjį. Paskolos davėjo padėjimas šimtus sykiu geresnis, negu paskolos emėjo.

Tokių paskolos emėju yra dabar Lietuvos Valstybė, tokias paskolas davėju yra kiek vienas Amerikos lietuvis ir lietuvaivaitė. Lietuva turi daugybę didžiausių reikalų, atidėliojimas, kuris butų lygus mirčiai: Tai reikia atsistatyti iš karo grūvėsių. Tai reikia naujai demokratiškai viską sutvarkyti. Tai reikia greičiausia paluosiuoti len-

ku užgrobtas mūsų sodybas ir miestus.

Per ilgus metus išnaudojama rusų ir vokiečių, Lietuva neturi šiandien del atlikimo tų darbų užtektinai lėšų ir del to kreipiasi į mus, amerikiečius ir prašo paskolinti. Tautiečiai! nejaugi atsisakysim? Dalykas per daug svarbus!! **Atsisakymu nuo paskolos, — atsisakymu nuo Lietuvos!**

Atsižiūrint į Lietuvos padėjimą ir reikalus, 5 mil. dolerių paskolos — tai perne drasus reikalavimas. Gi Amerikos lietuviams tokią "galybę" sukelti nedaugiau berods reiškia, ką storą cigarą išpiskinti. Tačiau, senu papratimu, kada prashoma paskolinti, tai skolinotojas, aki primerkęs tuo užsimasto: "Na kažin, ar nepabėgs, ar atiduos?"

Broliai ir sesės, bukime piliečiais savo šalies. Kaip galima taip manyti? **Juk turime dalyką ne sukokiū vertelgą, bet su savo Tėvyne.** Galu gale, kurgi Lietuva galų pabėgti? Ji buvo, yra ir bus. Gal baimės drugys krečia, kad polenderiai Lietuvą užims? Taip, norėjo užimti, bet rankos pertrumpo.

Gerbiameji! Juk Laisvės paskola tam ir yra reikalinga, kad Lietuva galėtų prieš lenkų imperializmą atsilaikyti. Tik beprotis gali manyti, kad atsisakymas nuo pirkimo Lietuvos bonų — išvysime paskutinius okupantus iš Lietuvos.

Puikūs L. Laisvės paskolos bonai gatavi — šilti! Telnelieka nei vieno kas be bono. Senio Baltraus atsargumas — ne mums pavyzdys. Nė žemėn dolerius kasime, ar už menkus procentus bankose pelėdinkime, bet dėkim ir gyven, kiekvienam iš mūsų artimą Lietuvos atsistatymo reikalą. Skolindami Lietuvai už riebių 5-tą procentų padarome dvigubą naudą: savo Valstybei ir patį sau asmeniškai ar savo giminiųems. **Skola — sunkenybė; bet paskola — reikale — yra išganymas.**

Lietuvos Laisvės paskola — jaunos Valstybės parama. Garbė turėti boną ir buti savo Respublikos rėmėju.

Skola — ne rona, neprazus, o Lietuva amžinai su mumis geruoju bus.

P. žadeikis, L. K. Majoras.

Policija sako, buk nepaprasta piktadėjystės banga rodos užliejo visą šią šalį; žmogūdystės, vagystės ir kitoki nusidėjimai stebėtinai platinasi. Aną dieną Chicagoje buvo teisiami 20 žmogūdžių viena diena. New York, Philadelphia, San Francisco ir kiti didmiesčiai taipgi praneša apie didelį skaičių piktadėjystę.

Tulas Pittsburgo chemikas, Robert Hyde tvirtina, buk jis išradęs budą padaryti cukrų iš medžių pialų. Anot jo, I kvorta pialų padarys tris ketvirtadalis svaro cukraus. Cukrus taip padaryti lėšuos apie 3 centus.

Suv. Valstijose yra 22,827,188 mylių telefonų vielių; 11,716,520 telefonų.

IŠ LIETUVIŲ AGENTŲ SUSIVAŽIAVIMO.

Lietuviai agentai turėjo savo susivažiavimą nedėliojė, 16 dieną gegužio, Pensylvanijos Hotelyje, New Yorke.

Pirmiausia nutarta, kad į susivažiavimą priimti dalyvauti tik tuos lietuvių agentus, kurie turi laivakorčių agentūras ir yra po valstijos tiesom.

Juozapas Ambrozijus, iš Brooklyn, N. Y., tapo išrinktas pirmsėdžiu, M. Paltanavičius sekretorium, P. Kulis kasierium, ir susirinkimas atsidarė.

Nutarta tvirti ant visados lietuvių agentų korporaciją, kurios vardas bus sekantis: — **Lithuanian Steamship Ticket Agent and Money Exchange Protective Association.**

Lietuviškai skamba: — **Lietuvių Laivakorčių Agentų ir Pinigų Mainymo Apsaugos Draugija.**

Nariais galės buti kiek vienas lietuvis agentas, turis laivakorčių agentūrą ir teises pinigų siuntimo, sutinkas su mūsų nustatyton užduotimis.

Istojiomo mokestis 25 dol kiekvienam.

Užduotis lietuvių agentų — sutaisyti parankiausias žmonių prižiūrėjimą kelionėje, važiuojančių į Lietuvą ir atkeliaujančių iš Lietuvos.

Gauti pigiausiai galimas kainas pinigų siuntimo, laikanties vienybės savo tarpe.

Nutarta garsintis iš vie no, kad žmonės žinotų, kurie yra tiesoti agentai.

Nutarta iširti Lietuvos Bankų stovį ir užmegsti su jomis arčiausia ryšį, kad būtų tarpininkystės kity, su jais galėtume pramonę vesti.

Nutarta sukviesti kiekvieną tiesiotą lietuvių agentą ir laikyti kitą susirinkimą už trijų sąvačių New Yorke.

Daug buvo apkalbėta apie įvairių agentų reikalus, daug paaiškėjo visokių suktybių, kurias daro New York "runeriai," kurie garsinasi parduoda laivakortes bet jų neturi. Kiti dirbdami pas svetimtaučius ant "com mission," nemažai skriaudos daro.

Paaiškėjo, kad mes, lietuvių agentai, esam nieki niami už kitų darbus, ir nutarta kreiptis su atliepim i Lietuvos valdžią, kad kokios skriaudos žmonēm yra daromos, tai visai ne lietuvių tiesotų agentų, bet "runerių" ir svetimtaučių.

Buvo tariama uždėti New Yorke namas, kuris seniai keliauninkam yra reikalingas, bet palikta ant toliau kada visi agentai bus suvienyti.

Ant agentų susivažiavimo pribuvo ir p. J. Jankauskas, padarė įnešimą, kad lietuvių agentam reikia rūpintis sutaisyti savo Liniją į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, nurodė daug svarbių dalykų ir išvadžiojimū kurie buvo labai svarbus. Jo įnešimą agentai priėmė ir atidėjo ant apsvartymo.

Su šiuomi meldžiam kiekvieną lietuvių laivakorčių agentą, kurie nebuvo ant šio susirinkimo pirma laiko pasisūsti savo adresus ir savo

nuomones, kas ką sumanytė gero del šios svarbiausios lietuviams įstaigos. Rašykite be atidėjimo pas sekretorių:

M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

AMERIKOS PRUSŲ LIETUVIAI RENGIAŠI LEIS- TI LAIKRAŠTĮ.

Chicagoje yra susitvėrusi iš Prūsų lietuvių ir kity lietuvių protestonų "Maryno Mažvydžio Literatinė Draugija," kurios tikslas yra išleisti reikalingus rašus Amerikos protestonams. Kadangi Prūsų lietuvių ir Didžiosios Lietuvos lietuvių, bei reformistai, iki šiol ieturėjo Amerikoje savo laikraščio, neskaitant vokiečių raidėmis išleisti lapelių "Tiesos Draugas" ir "Paivūntynystės Paslas," tai ninėta "M. M. L. Dr. ja" nuarė išleisti gerą mėnesinį, arba du kart į mėnesį, laikraštį, gera lietuvių kalba ir lietuvių raidėmis. To laikraščio varda busiūs "Paivūntynys." Jo uždavimu būiant pirmiausiai dvasiniai, laugijiniai ir tautiniai Prūsų lietuvių reikalai. Bet šis žada but idomus bei ineresingas ir kitiems lietuviams. Tai yra bandymas uartinėti protestantus lietuviu su kitais (neprotestantais) lietuviu. Laikraščio renumerata busianti meams \$2.00. Man rodosi toks laikraštis yra jau seniai reikalingas. Iki pat šiol Prūsų lietuvių taip buvo atskirti nuo kity lietuvių, kad kiti lietuviu labai menka apie uos gaudavo patirti. Bet labar, kaip Didžioje taip ir Prūsų Lietuvoje lietuviams protestonams subruzdus veikti, neatsilieka nuo tautiško pabudimo, nei Amerikoje esantieji lietuviu protestonai. Geistina, kad paangesnieji lietuviu Romos-katalikai, ypač inteligentai, jaremtų juos tame darbe.

Nornitieji plačiau apipažinti su tuo busimu Prūsų lietuvių laikraščiu, gali kreiptis į minėtos Martyno Mažvydžio Literatinės Draugijos raštininką: Carl Lemkis, 2526 W. 45-th Place Chicago, Ill.

"Bostono Tyrinėtojas."

Narys Anglijos Parlamento gali rezignuoti, tik eigu didžiama kity atstovų am pritaria.

Chicago, Illinois, yra Amerikos svarbiausia piąmų rinka.

Pirmutiniai apšarvuoti laivai buvo francuzų pabudavoti del vartojimo Krymo karėje.

Egipte, 967 mete po Kristaus gimimo, radosi "maisto administratorius," kuris nustatė maistui kainas. Grobikai — pelnagaudžiai buvo nuplakti viešuose plečiuose.

New Yorke randasi suvirš 50,000 organizuotų kailių darbininkų.

1919 mete suvartota 35,543 tonų popieros daugiau negu padirbta šioj šalyj.

PO MEDŽIU.

Gerbiameji: —

Kartas nuo karto ateina laiška iš mūsų Tėvynės Lietuvos, per kuriuos mūsų broliai prašo, kad pagelbėtume jiems pridūdami knygų ir laikraščių. Mokytojai, švietėjai jaunuomenės užvis daugiausia atranda kad stoka gerų skaitymų mūsų jaunuomenė, nėra iš kur gauti, nėra kas jiems paduoti skaityti ir negalima priderančiai juos auklėti. Ilgi vakarai jaunimui be skaitymo yra labai blėdingi, jaunimas kiek tik galima reiki traukti į tą soną, kur pripratus jų protas prie mėsies, prie darbo protiško. Jeigu nebus patraukti ir auklėti žmonės protiška. Tėvynė mūsų nebus maloni delei mūsų.

Zmogaus protas neauklėtas moksliskai ir nelavintas skaityti ir rašyti, tyrinėti ir vairius pasaulio reikmenius palieka žmogų ignoramu. Ignoramas žmogus yra nieku neskirtingesnis už gyvulį, nes jis niekur ir niekaime pats nesikėravoja, jį turi kėravoti kas nors kitas. Jo kuną kėravoja jo mintis kėravoja, jį visą kėravoja per visą jo gyvenimą. Jis gali gyventi tik pasidėkavodamas tam, kuris jį kėravoja. Ignoramo gyvenimas y toks, kaip jį pakėravoja, nes jis pats nieko negali del save patarti jokios nelaimės išsilenkti, niekaip pataisyti savo gyvenimą. Ignoramo gyvenimas kartais yra geras kada jį kėravoja žmogus gero apsigimimo, bet kadangi tokių žmonių mažai yra, tai ir retai gali žmogus ignoramas gerą matyti, nežiurint, kiek jis neprasytu pas savo tėvą gerovę, jis jį neapturės delto, kad tvėrėjas atidavė jam viską ką turėjo, davė rankas, kojas, akis ir smegenis, daugiau jau nėra kas duoti ir nėra ko daugiau išprašyti. Tas visas dovanas žmogus turėdams, nieko daugiau negaus.

Priderystė mūsų, kaip auklėtojų pagelbėti mūsų jaunimui išsitobulinti protą savo, rankas savo, kojas savo, mokslą panaudoti. Pirklyba, išdirbystė, sumanumas čia pilnai gyvuoja, todėl čionai žmonės plaukia iš visų šaltinių ir atranda sau kasnį duonos. Tai vienintelis sekretas šios šalies yra mokslainė. Mūsų šalis Lietuva turi taipgi imti sau mokslą už pirmą įmagį gyvenime, nes ignoramų šalis negali pati vieną išsivystyti į savitov-

lybę, visada bus vergija, kur bus ignoramai. Mūsų priderystė yra auklėti savo žmones prie šviesos, prie mokslo juos traukti.

Mes, čia, svetimoje šalyje budami, pilnai galime persitikrinti, kad mokslas šalį kelia, o ne kas kitas. Čia kur yra žmonės, tai yra ir mokyklos, knygynai ir visur vaikai ir suaugę žmonės yra auklėjami, kad patį savo protą vartotų. Reikia mums tokių žmonių, kurie totų į valdžią, prie ukio, prie mašinos, kad visur savo vietoje padarytų savo darbą ir pats savo darbu galėtų pasitikėti. Todel ant minutes nepamirškime apšvietos. Siunčiam pinigų, siunčiam drabužius saviems, tai siųskime ir mokslą ir apšvietą jiems. Siųskime knygas ir užrašykime laikraščius. Darykime taip kaip darė keli mūsų tautiečiai anšoje juodoje gadynėje, nešė knygas per rubežius su didžiausiu pavojum ir mėgino sklaidyti ukus tamsybės. Dabar jau pavojaus nėra, knygas ir laikraščius galime pasiųsti viešai, tai tas darbas mums labai palengvėjo.

Kur yra tie mūsų broliai, kurie tiki, jog lavinimas proto yra vienas iš geriausių turtų? Jeigu toki tarpe mus randasi broliai, imkitės prie darbo, šelpkite savo tėvynę su mokslu. Daug galite padaryti savo broliam pasiūdami knygų ir laikraščių jiems. Jie lavinsis, jie šviesis, pas juos jautrumas, pas juos inteligentiškumas auga. Kur toki žmonės gyvena ir valdysis ten kožnas gėrėsis ir ras atsilsį savo gyvenime. Bet kur nebus mokslo, knygos, kur protas ignorantiškas viešpataus, niekas tokia šalimi nesidžiaugis, niekam ten atsilsio nebus. Ir mumis patiem sugrįžus į svečius arba ant apsigyvenimo nelabai patiks, nes šalti jausmai visur gyvuos. Žmonės bus pini mandrybės, teisybės iš save neišduos, pagieža, piktumas, užmušėjystės, vagystės platinės, taip kad kraštas nebus malonus, nors ir mieliau šioje savo Tėvynėje.

Taigi, bukime tėvynainiais, bukime tais siekėjais mokslo ir traukime prie jo savo kiekvieną brolių ir sese-rij, užrašykime jiems laikraščius, kurie nuolat atneš jiems naujas žinias, naujas mintis ir prirengs juos keliauti progreso keliu šitame gyvenime. Nuo žmogaus proto gerinsis mūsų tėvynės

proto gerinsis mūsų tėvynės

padėjimas, mes turėsime malonų kampelį, kur ramiai ir pasisvečiuoti ir gyventi galėsime.

Dažinok ar jusų brolis ir sesuo moka skaityti ir rašyti. Jeigu nemoka, gelbėk juos, kad pramoktų. Klausk, ar jie gauna nors vieną laikraštį į savo namus. Jeigu negauna, parupink jiems. Atsives visus čionai po medžiu, be abejonės jiems patiks. Čia po medžiu nėra partijų, nėra tikėjimiškų ginčų, nėra turčių, nėra vargšų. Čia mes esam visi lygūs ir rupinamės iš save viską kas geriausia pakrutinti ir į gyvenimą įkūnyti.

DARBININKŲ ŽINIOS

Tris ketvirtadaliai pasaulio anglių yra iškasami 8 val. "šiftoose."

Chicagoje manoma pastatyti 4,000 kambarių hotelį, kuris bus didžiausias pasauliui.

Anglijoje, sakoma, dabar prasideda didžiausia industrijos gadynė, ką toji šalis kada turėjo.

Apie 20,000 medžių kirtikų, plovėjų ir t.t. sustoję dirbė Wisconsin; tas beveik visiškai sulaukė medžių industriją toj valstijoje.

Čarteriai 32 lokalių gelžkėlininkų brolijos tapo atimti, užtai, kad jų nariai dalyvaavo neseniai atsibuvusiam neautorizuotame streike. Tie lokalai turėjo suvirš 10,000 narių.

Automobilių industrijoje, Amerikos darbininkai padirba vienu metu tiek kiek Europos darbininkai į septynis metus.

Chicagos apielinkėje neužilgo bus pastatyta audinynčia už 5 milijonus dolerių; šioj audinynčioj bus vartojami naujausi išradimai ir bus daugiau naudotasi elektrojėga, negu kokioj kitoje dirbtuvėje šioj šalyje iki šiam laikui.

Suvienytose Valstijose dabar randasi 2 milijonu gelžkėlių darbininkų, bet dar jų vis neužtenka, kad tinkamai geizkelius vesti.

Dirbtinio (netikro) šilko industrija beveik geriausia stovi iš Belgijos industrijų, nes joj dirba dabar 90 naušimčių tiek darbininkų kiek 1914 mete ir spėjama bukv neužilgo dirbs 100 naušimčių.

Gabus ir gerai išlavinti darbininkai Sheffield, Anglijos plieninių peilių, žirklių ir panašiai, industrijoje, dabar uždirba iki 97 dol. į savaitę.

Per 33 mėnesius Kansas valstijoje atsibuvo 369 streikų, kurie darbininkams lėšavo \$1,600,000 neužmokėto algose. Darbininkų algų pakėlimas siekė vien \$788,94, o unijų nariai turėjo išmokėti \$158,000 streiko benifitais.

LIETUVIAI AMERIKOJ

GARDNER, MASS.

Gegužio 14 d. vakare, Miller's Opera House buvo surengtas Šv. Petro ir Povilo draugijos koncertas, kurio visą programą išpildė "Aušros" choras po vadovystę p. Deltuovo. Tai dar pirmas toks gražus ir turtingas koncertas tapo perstatytas pačių Gardnerio dainorių. Sekantis buvo koncerto turinys:

1) "Prašom, prašom" ir "Su Dievu mano žemelė" — dainavo visa choras apie 30 narių. 2) "Ant kalno kailio šaltinėlis," sudainavo merginų choras. 3) "Miegok saldžiai," sudainavo vyrų kvartetą. Jame dalyvaavo Jonas Likas, Petras Aukštikalnis, Antanas Nalivaika ir J. Endrikas akompanavo p. Deltuovą. Tai dar pirmutinį vyrų kvartetą šio miesto žmoneliai turėjo progą girdėti, su džiaugsmu, kad tai pačio miestelio talentas. Klausosi ir stebesi, kad taip puikiai sudaro tokią maioną harmoniją. Dėkuoja su gausiu aplodismentu. 4) Sudainavo, "Ar einu, ar stoviu," solo, sopranas, p-lė D. Bankauskiūtė. Dar jauna mergaitė vos tik 18 m., bet turi gražų balsą. Publika apdovanojo dainininkę gausiu aplodismentu. 5) Sudainavo "Sudiev kvietkėli," tenoras p. P. Aukštikalnis; gražus jo balsas labai patiko publiškai ką liudijo ilgas aplodismentas. Abiem akompanavo p. Deltuovas. 6) "Vos tik mėnulis" sudainavo merginų choras. 7) "Vai tu mano mielas," sudainavo vyrų kvartetą, akompanuojant p. Deltuovą. 8) "Šių nakcials," sudainavo tenoras, p. J. Likas. Labai publika prajugdė. 9) "Kur banguoja Nemunėlis," sudainavo merginų choras. 10) "Jau sugrįžtu," sudainavo dar vyrų kvartetą. 11) "Eisim sesės" ir "Keleivis," sudainavo visas choras, programą užbaigdamas su "Lietuva, Tėvynė mūsų."

Tarpe dainų buvo įmaišyta įvairių monologių ir deklamacijų, kurias taipgi labai puikiai atliko. Bet tarpe jų pasirodė p. P. Aukštikalnis su savo parašytom eilutėm—"Sugrįžsk į Tėvynę," kurios labai patiko, nes gausus rankų plojimas sugrąžino jį ant estrados. Naujas mūsų poetas, butų malonu, kad nenustotų eilučių rašęs.

Ši-tą dar paminėsiu apie patį "Aušros" chorą. Nors jis yra sutvertas katalikiškoje dvasioje, bet nėra varvantis; neprivėčia savo narių eiti į bažnyčią arba tenai giedoti, eina tik tie, kurie nori.

Kas tiktai turi gerą balsą yra maloniai kviečiamas prisidėti prie "Aušros," nežiurint pažiūru.

Vabalninkas.

BALTIMORE, MD.

11 d. gegužio, Šv. Alfonso svetainėje atsibuvo koncertas ir prakalba St. Šimkaus.

Koncerto programas šiaip įvairus: 1) "Atsisveikini-

mas su giria" (iš "Čigonų")

—Šimkaus. 2) "Andante iš Sonatos C'Moll" — Šimkaus. Piano solo St. Šimkus atliko 3) a) "Oi kas?" (Apleidžiant Tėvynę)—Šimkus. b) "Eramo brangi" — J. Čižauskas. 4) "Vai broli, broli," vyrų choras — Šimkus. 5) a) "Lopšinė", Šimkaus. b) "Oi greičiau, greičiau" — P. M. Čižauskienė. 6) a) "Vaziavau dieną" — Šimkus. b) "Nesigraudink Mergužele" — Šimkus — choras. Pertrauka 10 minutų.

7) "Prelude" (Desdur)—Chopin. 8) Duetai: a) "Aš įsivilkau čigono rubą" — Šimkus.

P. Šimkus kalbėjo apie įvairius dalykus, gana ilgai. Publika didžiai interesavosi jo kalba.

A. K.

KINGSTON IR EDWARDSVILLE, PA.

Balandžio 11 d. čionai lankėsi Lietuvos Finansinė Misija. p. Vileišis ir majoras p. Zadeikis. Vietinis stoties komitetas ir Draugijų atstovai iškilmingai pasitiko svečius ant stoties ir palydėjo į bažnytinę svetainę. Programe dalyvaavo vietinės parapijos klebonas kun. Inčura; taipgi pavadovystę p. A. Sodeikos, choras sugiedojo Amerikos ir Lietuvos tautiškus himnus ir šiaip sudainuota keletą lietuviškų dainelių. Buvo ir deklamacijų. Kalbėjo Burmas Kingstono Boro, Luzernės pavieto teisėjas Straus ir kiti.

P. Vileišis savo prakalboje nurodė neatbutiną reikalingumą amerikiečiams pirkti Lietuvos Laisvės Bonus. Majoras Zadeikis nurodė Lietuvos jaunutės respublikos pergyventus sunkius laikus, perstatė Lietuvos dabartinį padėjimą ir jos atieties reikalus ir ragino visus pirkti kuodaugiausia Bonų. Šioj kolonijoj pasekmės pirkimo bonų iki šioliai vidutinės. S.L.A. 1-ma kuopa nutarė pirkti bonų už šimtą dolerių.

Vietinė A. L. T. Sandaros kuopa 69-ta įsteigė knygyną, jo padidinimui rengia balių ant 25 d. gegužio.

Čionai vargoninkauja plačiai žinomas dainininkas ir uolus veikėjas dailės dirvoje A. Sodeika. Pastaruoju laiku jo darbštumu buvo surengta šioj kolonijoj keletas koncertų, teatrų ir tam panašiai vakarėlių. Dabar Sodeika nepoilgiam rengias keliauti į Tėvynę Lietuvą. Kuomet vietiniai lietuviai dažinojo, kad netrukus neteks p. Sodeikos, visų pradėta ruošti prie jo išleistuvių. Parapijos komitetas ir draugijų atstovai, sutvėrė tam tikrą komitetą ir yra dabar rengiamasis ant 13 d. birželio milžiniškas koncertas.

Kingstoniečiai ir edwardsvillečiai nekantriai laukia viršminėto vakarėlio, nes tai bus koncertas kokio vietiniai lietuviai dar niekad neturėjo.

Linkėtina p. Sodeikai la-

mingos kelionės ir pasekmingos kloties darbuotis Lietuvoje.

Dzukas.

WATERBURY, CONN.

Gegužio 15 d. čionai atsibuvo kompozitoriaus St. Šimkaus koncertas (išleistuvės) į Tėvynę Lietuvą, nes kaip teko sužinoti, tai p. Šimkus, gegužės 29 d. š. m. apleidžia šią šalį ir keliauja Lietuvon.

Koncertą surengė Šv. Juozapo parapijos choras, vedamas J. Siausio (Vargonin ko). Koncertas žiurint dailės žvilgsniu, buvo silpnoka, išskyrus p. St. Šimkaus skambinimą ant piano, kas visiems patiko. Kasinink Šv. Juozapo choro, tai visas dainas silpnai sudainavo, nors tai gana didelis buris jaunimo.

Tesiantis programai, pasakė p. Šimkus trumpą prakalbė, ypač apie Lietuvos dailę—apie liaudies dainas. Prakalba žmonėms patiko. Ant galo, p. Šimkus atsisveikino su publika, tardamas "lyg pasimatymo" Lietuvoje.

Vaidylos Ainis.

NEWARK, N. J.

Tulas katalikų veikėjas, norėdamas gauti vieną vaiką sau už pagelbininką ir jo ypatingai gerai nepažinodamas, klausė manęs: "Kokius laikraščius daugiau siai skaito šitas veikėjas, kuris čia pas T. A. A." buvo užėjęs ir mačomai Tamstai yra gerai pažystamas?" Aš atsakiau: "Kiek man yra žinoma, tai rodosi visus lietuviškus, bet mylimiausias jo jo laikraščius, tai ar tik nebus 'Amerikos Lietuvis', kuri jį visai visuomet atydziai peržiuri ir niekuomet nesuranda tokių dalykų, su kuriais nesutiktų, kas pasitaiko labai tankiai partyviškuose laikraščiuose." Klausėjas pertraukė mano kalbą ir paaiškino, kad jisai irgi skaitęs "A. L." nuo pradžių jo gyvavimo ir nieko prieš jį neturįs, priešingai, jisai sako, kad "A. L." auklėja savo skaitytojus praklinioje dvasioje. Kuo negalima patėmyti partyviškuose laikraščiuose.

Reiška, "Amerikos Lietuvis" skaitytojai yra augstai kainuojami žmonės, jais pasitiki ir juos gerbia žmonės, kurie supranta tikrąjį demokratiškumą pilnoje to žodžio prasmėje. "A. L." tak tikos bei nusistatymo, nesibijo žmonės, kurie nesiknisa juodos politikos urvose; kurie nenori kitaip manančius žmones turėti savo tikėjimiškais, politikiškais ir ekonomikiškais vergais, kurie ištikrųjų dirba savo Tėvynėnės ir tautos labui, o ne savo partijos reikalams. O, kas galėtų nepasakyti, kad "A. L." su savo pasekėjais yra daug pasidarbavęs del bendrų savo Tėvynės ir žmonių reikalų?

Lietuvoje žmonės daugiausiai supranta ir apvertina bepartyviškų žmonių naudingumą. Tai paludija, kad ir praėję rikimai, kur tapo išrinktas vienas bepartyvis žmogus į L.S.Seimą.

Mano ypatingu manymu, ar nebutų gerai, kad bepartyviški žmonės save pava-

dintų: Lietuvos Tikrųjų Pileičių Susivienijimas. Man regis, jau butų laikas, nebūtų sunku ir butų nau-dinga tai padaryti.

Čia Newarke, tuli papras-ti žmonės užsime žūti geresniais katalikais už pa-čius kunigus. Aišku, del to-kių katalikų yra reikalin-gas kunigas, kuris butų ge-resnis už vyskupą. Bet ka-dangi tokių kunigų mažai y-ra, ar gal visai nėra, tad ši-ems naujos mados "katali-kams" jau prisiejo gyventi porą metų be kunigo, nors ir buvo daroma viskas, kad suradus sau tinkamą kuni-gėlį į vietą dabar esančio, kuris, sulgy naujos rušies "katalikų" yra "netikęs."

Pirmiaus šituos reikaus

svarstyti, budavo kviečiami visi katalikai. Dabar jau pasidarė dvi partijos, ka-talikai ir klerikalai. Katali-kai yra visuomi kuomi už-ganėdinti ir veikia viešai. Gi klerikalai negalėdami sa-votiškai viską tvarkyti, ne-prisitaiko prie kitų ir yra pasirengę viską griauti, ardyti, vietoje, kad taisyti Visą savo veikimą užlaiko didžiausioje slap-tybėje, į susirinkimus kvie-čia tik sau gerai žinomus, kaip klerikalios partijos narius ir tai per uždarytus laiškus, kad kiti nesužinotų. Visas veikimas yra lygus ne seniai atsikyrusių nuo so-cialistų komunistų veiki-mui. Kas iš to visko išeis, matysime vėliaus.

Vincas P., Katalikas.

Apie Ivairius Daiktus

—Mama, papasakok man ką nors apie geležį ir plieną.

—Vaikeli, labai gerai, kad tu tokias pasakas myli; kiek aš išgalėsiu, aš tau papasakosiu.

Butu laikai, kada žmo-nės nematė nė tokių namų, nė tokių mišiniškių tiltų, nė geležinių laivų, nė karės šar-vuotų laivų, kuriuos šiandien mato. Taipgi žmonės nematė nė tokių galingų mašinerijų, kurios šiandien, matosi dirba geležies dirb-tuvėse delei žmogaus labo. Šiandien geležis ir plienas yra paprasčiausi dalykai ir pigiausia vartojami visur. Metalai, kaip tai auksas, si-dabras, varis buvo vartojami senovės žmonių pirma ne-gu geležis buvo vartota. Ši-šie metalai randasi atskirai, todėl žmonės juos ir greičiau pradėjo vartoti. Gele-žis buvo sunkiau jiem atras-ti, delto, kad norėdamas su-rasti geležį jokiū būdu juo nerasi nors į žemę apka-sinētum; geležis yra susimai-šius su kitais elementais ir reikalauja atskyrimo. Todel žmonės jos ilgai neišrado at-skirti.

Senovės graikai pirmuti-niai išmoko, kaip atskirti geležį nuo kitų elementų, o romėnai nuo graikų išsimo-kino. Žmonės Britanijos taipgi išmoko, kaip geležį padaryti, nes romėnam atė-jus į anglų žemę, liko atras-ta geležies liejinycios Dean girioje. Žinoma, kad tos dienos geležies liejimas bu-vo labai primityviškas su-lyginus su šios dienos liej-nyciom. Kad sulieti geležį, rudis reikia sudėti į pečių su kuru ir pritaikyti smar-kus vėjo putimas, kad pada-ryti didelį karštį, nuo kurio geležis susileistų. Graikų ir romėnų budas liejimo gele-žies buvo iškasti duobe, su-dėti molines sienas apie pe-đos augščio, kurimas buvo mediniais angliais, eilė ru-

dies, eilė anglių, viena po ki-tai, pakol duobė neprispil-dė, ant galo viskas buvo anglies užpilta ir senoviškos dumtu- vės pritaisytos vėjo dary-mui. Po ilgo putimo anglis ir rudis susileisdavo į vieną šmoťą dugne pečiaus, bet anglis budamos lengvesnės, likdavo ant viršaus, o gele-žis apačioje.

Geležis padaryta tokiu būdu buvo gera, bet rudis nebuvo gerai išnaudota ir šių dienų geležies liejikai atrado labai daug geležies tose išmatose, kurias senovės žmonės buvo išmetę, už negeras ir išvirintas. Nežiur-int kaip nepraktiškas jų buvo išdirbimas geležies, bet davė svarbą pradėti tą iš-dirbystę ir gerinti tolyn.

1624 mete mažą anglų koloniją pastatė pečius gele-žies liejimui ant krantų puo-lančio upelio, ties James-town, Virginijoje, ir išliejo pirmą geležį vartotą čia S. Valstijoje. Tas pradėjo lie-jimą geležies ir čia Ameri-koje. Pirmos liejinyčios at-sirado valstijose Massachu-sets, Connecticut ir Rhode Island. Pečiai tuose laikuo-se buvo statomi ten, kur ru-dą buvo galima atrasti. ir kur kraštas buvo arti, todel sie kraštai netrukus virto į geležines išdirbystes.

Kadangi mediniai angliai buvo vienintėliu kuru tame-aike, todel ir buvo statoma kur malkų kuras buvo arti. Anglai klausė vienas kito, kas bus daryta kada girios lelei kurinimo tų pečių išsi-vaigs, taip, kaip šiandien klausia žmonės kas bus ka-la angliai žemėje pasibaigs. Dabartiniai angliai buvo siu-omi užimti malkų vietą, bet monės liejinyčių juokavo ir manė, su angliais visai ne-ralima. Nekurie mėgino vartoti, bet kad nesumanė kaip vartoti, tai ir vėl pa-netė. Jie dėjo eilę anglių ir ilę rudos, bet angliai netu-ri dami per kur gazuotis, rauti vėją, tokiu būdu nē remanė degti, suspausti torai su rudimi. Taip deg-lapū, nekurie datyrė, kad angliai pavirto į koksus, kok ai pasidarė kietesni ir ge-iau galėjo atlaikyti rudą ir asirodė, kad koksai yra ge-ri geležies suliejimui. Ir nuo to laikų iki šiandien koksai

vartojami geležies lie-jimui.

Sios šalies žmonės nesi-jautė stokos malkų ir todel nebėdavojo kuro ir vartojo medinius anglius dar per penkios dešimtis metų po anglų pra-dėjimui vartoti koksus. Ge-ležis išėjo geresnė deginant medinius anglius ir daug A-merikos geležies buvo reika-lauta ir išvežta į Angliją. Girios ir čionai žymiai pra-dėjo mažėti, bet laimingai į tą tarpą tapo angliai atras-ti Amerikoje iš kurių ir koksai tuojaus prasidėjo da-rytis.

Metuose 1819 ir 1841 pra-sidėjo priešingumas vartoji-mui koksų, bet apsimalšino. Kad pageibėti išmėginimā, 1835m., viena mokslainė, va dinamą Franklin Institute, Pensylvanijos valstijoje, paskyrė dovaną tam, kuris išlies daugiau geležies var-todamas koksus ir išgaus daugiausiai geležies iš rudo-s. Buvo daug mėginama ir daug niekais darbo nuėjo, pakol 1880 m. tapo abelain priimta koksai kaip kura-ras.

Geriausia apielinkė gele-žinės rudos šioje šalyje ran-dasi Mesaba kalnyne, netoli ežero Superior, Minnesotoje. Čia nereikia nė į žemę kasti, bet ruda tiesiog ima-ma išviršaus su garo iopeto-mis, nekuriuose vietose aruo-dai rudies yra po 300' pėdų gylio. Viena kasykla valsti-joje Minnesotos sako jau davusi vieną milijoną šešis šimtus aštuoniasdešimtis vieną toną geležies per vie-nus metus.

Kad tokios gausios kasyk-los yra geležies, rodo pri-nerstų mums mislyti, kad visiem geležiniam fabrikam vertėtų buti apie tas kasyk-las. Bet ne, didžiausios ge-ležies dirbtuvės randasi Pensylvanijos, Ohio, Illi-nois, New Yorko, vakarinės Virginijos ir Virginijos val-stijose, kur mažai arba ir visi geležies rudos nesiran-da. Ruda yra vežama nuo ežero Superior į šias liejiny-čias.

Kodel taip yra? Priežas-tis yra ta, jeigu mes patė-mysime, kad kuras tiek da-gel suvartojamas geležies liejimui, jog ne kuras einą prie geležies, bet geležis at-eina ten kur kuras yra, kad ją sulieti. Apalačianiška minkštųjų anglių juosta kaip tik randasi augščiau minėtose vietose ir eina per aštuonis šimtus mylių to-lumo ir 150 mylių pločio.

Pasekmingumas išdirbi-me geležies labai remiasi ant padarymo koksų arba anglių korių, kuris tik nuo 1880 metų prasidėjo. Pir-ma to laiko labai mažai kok-sų buvo padaryta Suvieny-tose Valstijose. Pavertimas minkštųjų anglių į koksus prasidėjo su išradimu avil-nio pečiaus, kuris daug į se-novės avilį ir panašus. Šitie pečiai atsidaro iš viršaus ir supiliama į juos apie penki arba daugiau tonų anglių. Angliai nupuolia ant galo pečiaus, ant kurių viršaus suduriamas ugnis ir praside-da kepimas anglių į koksus, kuris ima apie 48 valandas laiko. Gežai nuo anglių ei-na į viršų ir palieka savo karboną pavidade apibaltini-uo koksų, kuriuos vėliau

vartoja geležies liejimui.

Pečiai, kuriuose geležį su-lieja, vadinasi blasteriai pa-daryti iš geležies arba plie-no, jų augštis tankiai siekia iki šimtui pėdų augščio, šim-tas dvidešimtis pėdų aplink, pečius išlieja septynis šim-tus tonų geležies per dieną. Per metus pasaulyje išlieja-ma penkis dešimtis milijon-tų geležies. Ruda gelie-zies supilama per viršų, iš apačios pradėdama kurti, kada gazi prasidėdą dary-tis, viršus pečiaus buvo už-darytas, gazi tad verčasi į tam tikrą trubą ir eina į pe-čių kitą, kuris vėl degantį gazą su šavo mašinerija pu-čia į to paties pečiaus apa-čią ir padaro tokį karštį, ko-kį žmogus gali padaryti sa-vo sumanumu, ruda pra-dėda leistis į geležį ir sėsti į dugnā, kurio kraštas atida-romas ir duodamā progā u-peliui geležies bėgti į reve-lius ant žemės įstaisytus. Taip geležis išbėgus vadinās Pig Iron arba paršų geležis, delto tapo taip praminta, kad geležis taip pirmu kar-tu išlieta lyg į paršus išro-do. Todel pečius kartā pra-dėtas kurintis jis kurinamas per daugelį metų, jeigu kaip nors iš neprižiūrėjimo su su-leista geleže ir ataušta, ki-toš rodos nėra, kaip tik vi-sas išardyti, kas tukstan-čius dol' kainuoja pernauij perdaryti.

Šitokiu būdu suliecia ge-ležis yra tik pradžia liejimo pradinės geležies. Toliau ei-na į cūpulą pečių, kuris pa-daro spižā. Toliau eina į Bessemer'o pečių, kuris pa-daro minkštą plieną. To-liau eina į atdarą pečių, ku-ris padaro karbonišką plie-ną, toliau vėl eina į pečių, vadinama "Crucible," kuris padaro plieną delei tulšių.

Metuose 1784 žmogus, vardu Cort, sumanė pečių, kuriame geležis iškepa ir pa-lieka mikli, taipgi duodasi gerai suvirinti. Pirmą pra-dinę geležį ką tik iš rudos padaryta, iveda į vidurį pe-čiaus ir kuria angliais; ang-liai kaip tiktai pradėda iš-duot gazus, gazi ima degti ir padaro didelį karštį. Gele-žis susileidžia į košę, bet ne-perdaug skysta, žmogus kė-ravoja, kad perdaug nesu-skystėtų, maišydamas su či-deliu kanabeku. Taip gele-žis iškepa ir iš pečiaus iš-traukta, dedasi į spaus-tuvus, kurie išspaudžia iš jos visokius nekuopnumus ir eina į tam tikrus rolus, lie-kasi išrolyta, parsiduoda del darymo reikių, padkavų, šriubų, rinkių ir įvairių daiktų.

Pečius, kuris daro plie-ną delei kanuolių, muškietų, ir laivų šarvavimo, yra pa-našus į kitus, tik kuriamas gazais anglių, kurie padaro didelį karštį vienokį, geležis susileidžia į balta masą, ku-rią žinovai prabavoja ir ka-da iškarbonuota ikvaliai, tada liejama.

Bessemero pečius prita-i-sytas paversti pradinę gele-žį į plieną yra labai geras išradimas, jis išdegina vi-sus nekuopnumus geležies, padaro ją mikie, kalviam la-bai patinka tokia geležis.

Plienas delei įrankių ran-damas ant rinkos, vadinasi Crucible plienas, jis virintas grafito prūduose. Antras,

turi savyje daugiau karbo-no negu kiti plienai. Tre-čias, lietas plienas, delto, kad pirma nulietas į šmo-tus, paskui sumuštas, priga-tavotas del rinkos. Ketvir-tas įrankių plienas delto, kad visoki įrankiai daromi iš to plieno ir kartu musų stalavi peiliai. Šitās plie-nas leidžiasi grafito puode, kuris išleidžia į žemę ketu-riais pėdās, aplinkui plytom išmurytas. Apie tris valan-das ima suleisti plieną ir 3,000 F. laipsnius karščio.

Neapsakomas karštis tiems, kurie prie tų darbų dirba. Žmogus turi buti pripratęs, kad tokį karštį galėtų pa-kęsti. Jų dienos darbas tę-siasi nuo keturių iki penkių valandų per dieną. Jie apsi-velka asbestinēm drapanom arba darbiniais drabužiais, vandenyje sumirkytais. To-ki darbininkai turi buti la-bai gerai prie darbo pripra-tinti, o kad tokių žmonių mažai yra delto ir visokie į-rankiai yra gana brangūs. Nėmuo angliams.

Balsai iš Lietuvos.

KVIEČIA Į DARBĄ.

(Iš Lietuvos krašto.)

Lietuviai, jus, gyvendami svetimioje šalyje, kur ne-griovė kanuolės, kur nevai-tijo sužeistieji, gal neįjautė tokio vargo, kokį mes kentėjome. Nevienas gal lietuvių gyvenančių Ameri-koje labai įdomaujai savo giminėmis, pažįstamais, draugais, kurie gyvendami Lietuvoje, buvome atskirti nuo plačiojo pasaulio durtu-vų siena. Kentėme vargus, ir laukėm mirties, nes esant tarpe kanuolių trenksmo ir granatų spieginimo, nevienas manėme apie mirtį. Bet štai sugrįvo geležinės durtuvų sienos; nustoję dundėję ka-nuolės; užgėso gaisrai ir mums sužibėjo laimės ir laisvės kibirkštys. Lietuva keliasi iš ilgo prispaudimo; suskamba dainos ir žavi kiekvieno lietuviu širdį. Bet ne visai Lietuvai vienodai laisvė sužibėjo. Štai griau-nasi į ją bolševikų buriai, o paskui juos grįžta vargas ir badas, bet lietuvis ne vergas — jis nenori vergauti. Ir ima lietuvis surudijusi kar-dā į savo parjuodusiā nuo darbo rankā ir jį nuleidžia ant savo priešų. Sudrēba priešai ir skuba nešintis iš Lietuvos. Štai vėl laisvė ži-ba.

Bet Lietuvos priešai ne-snaudziā. Nesnaudziā mu-sų amžini priešai — lenkai ir tiesia savo geležinę le-tenā ant Lietuvos. Lietuvis ją apgintų ir dabar, bet jam rankos surištos...

Ir Liubavas taipgi kitos apylinkės Lietuvos vietos patenka lenkams. Spaudė mus ir usai, vokiečiai, užvis labiau spaudžia lenkai, už-dėję savo letenā ant Lie-tuvos. Žinoma, jie stengiasi Lietuvą pasisavinti. Jie tam vartoja visus savo blogus į-monius. Šiandien dejuoja-me spaudžiami lenkų aro, o kaip laukiame mus atvaduo-jant. Tikime, kad gal neuž-ilgo plėvėsuos Lietuvos vė-liava Vilniuje, Seinuose ir kitose vietose. Tikimės, kad jus Amerikos lietuviai mus gelbėsite, nes jums rankos laisvos. Tad į darbą, bro-liai, tėvynės Lietuvos labui, o mes tikimės, kad jus mums neduosite vergaut.

A. Januševičius.
Marijampolės apskrities, Liubavo valsčiaus, Epedemų kaimo.

PRAŠO KNYGŲ.
A. Vaškevičius iš Alytaus progimnazijos, rašo:—

Gerbiama "Amerikos Lie-tuvio" Redakcija! Pamatę ir paskaitę "Amerikos Lie-tuvių" neapsakomai džiau-

giausi jo maloniū turiniu. Labai malonėčiau jį visadā skaityti. Taipgi, rađes jame pagarsintas knygeles, labai meldžiu man padovanoti se-kančias: "Angliškā Lietu-viškā žodynėlį; vokiečių kal-bos kalbamokslį; Parlamen-tariškų tiesų knygele. Esu vargingų tėvų sunus ir ne-turiu lėšų jų nupirkimui. Esu IV klesėje, noriu baig-ti, kad geriau tikčiau savo Tėvynę palaikyti. Niekad jus neužmiršiu už tą gera-darystę. Apie birželį, mes grįšime namon, tai meldžiu siųsti ant šio adreso:

A. Vaškevičius, Lepliuų kaimas, Leipalingio valsč., Seinų apskrities, Lietuva.

"Amerikos Lietuvis" tas dovanėles pasiunčia, nes niekad negalėtų atvesti pra-šymo vaikinėlio, kuris ma-tomai bus Lietuvos tikras sunus.

Savo užduotės neatlikomė, jau padėką gauname. Ska-i-tykime ir gėdinkimės!

Gerbiama "Am. Lietu-vio" Redakcija! —

Nuoširdžiai tariu AČIU tam geradariui, kuris at-

siuntė keletą NN "Amer. Lietuvis." Pas mus Lietu-voje baisiai stokauja pana-šiu naudingų laikraščių, ir iš tikro tariant, intelligen-tui iš tokio kampelio, kur esu apsigyvenęs, tikra lai-mė pasiskaityti iš tolimo krašto laikraštį.

Skaičiau "Amer. Liet." savo laiškā, kur Gerbiamaoji Redakcija siulino rinkti knygas mokytojų paaukau-ti, bet iki šiam laikui nēsu gavęs laukiamų knygų. At-eina vāsaras atostogos ir mokytojai gerā progā save lavinti, bet delei stokos tam tikrų knygų, nebus iš ko pa-naudoti lavinimui.

Jeigu Gerbiamaoji Redak-cija jau turi ką pririnkus—prašysiu greitū laikū atsiųs-ti.

Buvau prizadėjęs parašy-ti iš Lietuvos gyvenimo — pradėsiu nuo apšvietimo:

Sų pagarba,
J. Požerskis,
Daršuniškių Prad. Mok.
Mokytojas.

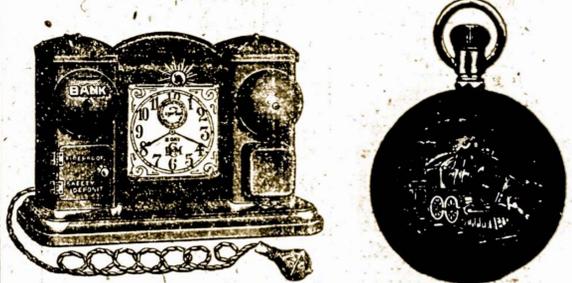
Daršuniškis, Trakų apskri-ties, ties Nemuno.

Mūsų apylinkėje žmonės yra baisiai nukentėję nuo karo ir apšvietimas tarpe liaudies labai žemai stovi. Nestebėtina. Rusų valdzia neduodavo tinkamai musų liaudies apšviesti, ir musų kamps dabar tik pradėda eiti tam tikru keliu civili-zacijos bei aukštos kulturos.

Lietuvos mokytojai turi sunkų uždavinį išrišti, bu-tent apšviesti liaudis, o tas darbas sunkiai eina. Stoka knygų vaikams pasimokinti, stoka knygų mokytojams prasilavinti.

Faktiškai Lietuvių mo-kyklos pradėjo veikti perna- nuo Sausio 1919 m., jau kai tam tikros Lietuvos Tautos mokyklos, nes pirm to buvo

Dovana Visiems Dykai.

Tai kas nors nepaprasto. Nustebinantis laikrodis, naujo išradimo, apie kurį dar nēsi girdėjęs, laikrodis yra naujiausia išradimu laikrodžių srityje. Apie jo praktingumą kalba žemiaus paduotas aprašymas: 1—Rodo valandas ir minutes kaip ir paprastas laikrodis. 2—Padarytas iš geriausio metalo taip kad gali buti ugnyje ir nesudega ir gali išlaikyti per visą tavo gyvenimą. 3—Augščio 8 colių, pločio 13 colių. 4—Laiką laiko geriau negu koks nors kitas laikrodis ir nesuvelinis nei minutes. 5—Gvarantuotas ant 25 metų. 6—Turi skambutį, kuris taip smarkiai skambina, kad ir kiečiausiai miegantį prikelia iš miego ir iškelia iš lovos, kad jį nu-tildytų. 7—Nakties tamsumo nereikia keltis ir žiebt žapalkas, idant pamatyti kokia valanda, tik paspausk guzikutį ir visas laikrodis apsišviečia sviesa. 8—Gali kartu šviesti ir skambinti, gali buti kaipo kambarinis ar ofisinis varpelis del pašaukimo reikalau-jamos ypatos. 9—Turi egzaminuojamā lemputę del ištyrimo a-kies, burnos, ausies, gerklės, nosies ir dantų. 10—Turi elektros batariją labai pasekmingā gydymui nerviškiū ligū. 11—Turi savyje nesudeginamajā bankinę spintelę dviem perskyrimais, vienas pinigams, antras brangakmenims sudėti. Bankas aprupintas slaptinomis durelėmis, kurias gali atidaryti tik žinanti paslaptį ypata. Su kožnu laikrodžiu prisunčiame pilnas informacijas. Kombinacijos numeris užsistato. Dabar pamislyk. Kiek naudos ir parankumo gali turėti iš tokio laikrodžio. Nedaro skritumo, kokį laikrodį pirktum, visgi geresnio už šitā negausi. Šitoks laikrodis privalo rastiis kožnoj stuboj, nes jis yra ne tik reikalingas, bet ir pagražinančiu namus daiktus. Nerasi žmogaus kam šitas laikrodis nepatiktų. Batarija tame daikte gali užtekti ant čielų metų, o paskui labai lengvai įdėti naują. Tas laikrodis vertas \$20.00 mažiaušiai, bet mes gi del jų daugybės per trumpā laikā pardavinėsim tik po \$12.75. Laikrodis yra tokis, kaip aprašy-tas. Jei jums nepatiktų, grāžiname pinigus. DYKAI VISIŠKAI DYKAI išsiunčiame kožnam šitā geležinį gražū laikrodėlį priedo, kas užsisakys pas mus aprašytā naujo išdirbimo laikrodį. Lai-krodėlis yra labai geras dirbantiems žmonėms, nes stiprus jo lūks-tai ir tvirtais viduriais, laikū laikā teisingai. Parduodamas po \$4.00 ir daugiau, o mes duosime jums DYKAI tik per trumpā laikā, jei užsisakysi tuojaus stebuklingā naujo išradimo laikrodį. Taigi jei nori pirkti sau ar kam nors dovanū, tai prisiusk mums rankpiniū tik \$1.00, o mes tuoj išsiūsim laikrodį su laikrodė-dėliu. Likusius užmokėsi gavęs daiktus. Norėdamas pasinaudoti progā, rašyk tuojaus.

PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 NORTH IRVING AVE., Dept. 233, CHICAGO, ILL.

vis tai rusų, tai vokiečių mokyklos. Darba buvo pradėti sunku, aplamai nieko neturėjome savo, nei vadovėlių, nei lėšų. Mokytojai, kurie stoji į tą kuriamąjį milžiniškąjį darbą negaudo normališka alga, kad vos ne vos galėdavo apsiginti nuo bado (iki šiam laikui toks padėjimas). Gi pašalpos nebuvo iš kur laukti. Liaudis yra taip baisiai nukentėję nuo karo, kad prie to darbo neprisiėjo, ir negali mokytojų sušelpiti.

Bet Lietuva iš amžinojo miego bunda... Imasi visi apšvietimo. Pavyzdžiui, mano mokykloje šiemet yra 110 vaikų, gi suaugusieji nesnaudžia; vakarais eina į mokyklą pasimokinti. Tokių suaugusiųjų mokinių šiemet turėjau 70 asm.

Nustatytoji šių metų programa pradedamosioms mokykloms yra gan plati ir vaikas išėjęs paskirtą laiką 4 m. gali būti naudingų piliėčių. Mokiniai sekanti dalykai:

- 1) Tikyba.
2) Kalba, rašymas.
3) Gimtinės mokslas.
4) Krašto mokslas ir Lietuvos istorija.
5) Gamtos mokslas.
6) Geografija bei Kultūros istorija.
7) Aritmetika bei geometrija.
8) Grafikos dalykai.
9) Rankų darbai.
10) Dainavimas.
11) Gimnastika, žaidimai

Rankų darbeliams mano mokykloje yra įsteigta stalių bei dalydės klasė. Ir visas tas darbas, turiu atlikti vienas, nes Lietuvoje stoka mokytojų.

Tokių būdu mano prašymas knygu per "Amerikos Lietuvius" buvo nebe tikslas, nes tam milžiniškam darbui, tarpe liaudies, mokytojų reikalinga lavintis ir lavintis — priešingai darbas negalės būti naudingas.

Jeigu kas yra paaukavę man kokių nors naudingų knygelę asmeniškai man lavintis, tai tas tuom prisidėjo prie kuriamojo darbo — pamatams statyti šviesos rumams.

Naudingai būtų, kad asmenys iš mūsų brolių Amerikoje, kurie prijaucia švietimo darbui Lietuvoje, galėtų rinkti įvairių mažmožių kuriamajam prie mano mokyklos muzėjui, butent: paveikslų geografijos bei gamtos turinių, pavyzdžiui Amerikos Floros bei Faunos negyvoji gamta — iš mineralogijos; geležies rudos, cinko rudos, vario rudos, aplamai ko nebėr Lietuvoje; pakraščiu upės ir jurės akmenėlių bei kitų pavidalų; gyvoji gamta — iš Amerikos augmenų; išdžiuvusiųjų lapų, žiedų, kasneliai nematytų mūsų krašte medžių, negyvų paukščių plunksnų ir tt. Pramonės pavyzdžiui: įvairių dalykų Amerikos pramonės, k. a. išdirbiniai, abelnai kas ką gali.

Rodos tie mažmožiai nėra brangūs ir kiekvienas gali pririnkti, o gi kuriamajai Lietuvos Mokyklai tai vis bus labai naudinga.

Pririnktos medžiagos, t. y. tie dalykai galima siųsti Redakcijai "Amerikos Lietuvos" su keliais centais per siuntinėjimui į Lietuvą

siuntinio, o Redakcija atsiųs man. Kaslink kitų sąlygų gyvenimo, gal tas, kad Lietuvoje neperseniai visi produktai dvygubai pabrango, biednieji žmonės badauja... Kas tame priežastis, gi yra išgamų — slaptai gabenama lenkams už gerus pinigus musų duona...

Nuo mus nepertoli lenkų okupacinė gauja. Užimtoje vjetoje lenkų, musų žmonės net pradeda iš bado mirti. Į mus (Darsuniškis) kai kada ateina iš po lenkų okupacijos pabėgėliai basi, nuogi, ir išsibalę, kad gailestingam žmogui žiurint į juos asaros bįrą iš

vargo tų nelaimingųjų žmonių. Kada galų gale išėis tie XX amžiaus hunai iš musų krašto, nežinia. Kiek žmonės prikentė nuo lenkų visokių nelaimių, kas gali apsaakyti?

Kur lenkai ateina, ten neša su savim mirtį musų kulturai bei gyvenimui.

Lietuvos mokytojai turi bėgti, iš ten, kur viešpatauja XX amžiaus hunai, nes, ypač mokytojus labai žiauriai persekioja ir baudžia už tatik, kad jie yra lietuviai ir buk tai platina lietuvystę. Aplamai, kur lenkai ateina, ten (mirtį) Lietuvos kulturai bei apšvietimui neša.

Mok. J. Požerskis.

"Amerikos Lietuvius" pasiūnia šią savarė visokių knygų po vieną. Požerskiui į Darsuniškio mokyklą ir ant toliaus rupinisis pasiūsti jam įvairių mokslo reikmenų. Labai meldžiam mums dovanoti už musų nerangumą. Iš šalies dar negavom jokios dovanėlės jumis; nors čia darsuniškiečių yra, bet jie dar nesukrutinti. Jūsų pasišventimas neapsakomai brangus jusų mokyklos vaikūčiams ir visai Lietuvai. Mes gelbėsime jums ateityje kiek išgalėsime.

"Amerikos Lietuvius."

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Raportas Apie Speciali Lietuviu Paselpos Fondą.

Table with columns: LIETUVIŲ PAŠALPAI, (Tąsa), Čevėrykų, Paklodžių, Lovinių žakietaų, Pirštinių, Naktinių rubų, Muilo, S. vilnoninių marškinių, Streplių, Rankšluoščių, Lovinių žakietaų, Raiščių, Muilo, Vilnonių marškinių, Streplių, Rankšluoščių, Skepetaičių, žakietaų (Plaučių uždegimų sergantiem), Audeklo (Khaki), Drabužių, Maišų (London Bags), Pirštinių (Vaikams), Raiščių, Šienikams apvalkalų, Pieno (Kondensuoto), Naktinių rubų, Priegalvio užvalkalų, Paduškų, Muilo, Marškinių, Storų vilnonių marškinių, Čevėrykų, Streplių, Paklodžių, Chirurgiškų tavorų, Rankšluoščių, Siulų, Apatinių kelinių, Apatinių marškinių, Viso

Table with columns: KAS IR KIEK ISDALINTA., Alytus, Vilnonių užklodžių, Rubų (Maudymui), Skepetaičių, Raiščių, Priegalvio užvalkalų, Marškinių

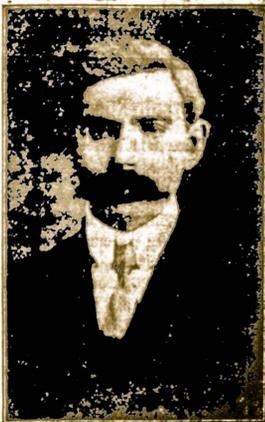
Table with columns: Rankšluoščių, Apatinių kelinių, Jurbarke, Pirštinių, Raiščių, Muilo, Vilnonių marškinių, Paklodžių, Audeklo, Priegalvio užvalkalų, Marškinių, Streplių, Siulų, Kalvarija, Vilnonių užklodžių, Pirštinių, Raiščių, Muilo, Čevėrykų, Paklodžių, Siulų, Kaldrų, Skepetaičių, Priegalvio užvalkalų, Marškinių, Streplių, Rankšluoščių, Apatinių marškinių, Karesna, Vilnonių užklodų, Pirštinių, Priegalvio užvalkalų, Marškinių, Streplių, Apatinių marškinių, Kaldrų, Raiščių, Muilo, Čevėrykų, Rankšluoščių, Apatinių kelinių, Skrandvilė, Vilnonių užklodžių

Table with columns: Audeklo, Priegalvio užvalkalų, Čevėrykų, Rankšluoščių, Pirštinių (vaikams), Raiščių, Muilo, Streplių, Karmeliava, Vilnonių užklodžių, Skepetaičių, Priegalvio užvalkalų, Paklodžių, Lovinių žakietaų, Raiščių, Muilo, Rankšluoščių, Vilnonių užklodžių, Lovinių žakietaų, Pirštinių, Raiščių, Priegalvio užvalkalų, Vilnonių marškinių, Streplių, Rankšluoščių, Kaldrų, Rubų, Audeklo, Naktinių marškinių, Muilo, Čevėrykų, Paklodžių

(Toliau bus.)

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata. Skaudėjimas strėnose. Severa's Kidney and Liver Remedy. (Severos Inkstų ir Kepenų Vaista) kuris yra patarimas visur, kur inkstai ar pusė veikia toniko. Vartok jį nuo puslės ir inkstų uždegimo, šlapimo susilaikymo, šlapimo sutirštėjimo, skausmingo šlapinimosi, sutinusių kojų ir skausmo strėnose, paeinadio nuo inkstinių klūčių. Kainos: 75c ir \$1.25, su 5 ar 6 centais mokesčių visose aptiekose. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Nuga-Tone Didžiausias Nervams Jiega ir Sveikatos Tverėjas. Duoda Gatsų Raudoną Kraują, Stiprius Tvirtus Nervus ir Pajėgų Vyriškumą bei Moteriškumą. Nuga-Tone yra vienu geriausių vaistų kokie kuomet buvo išrašte gydybos mokslo silpnems, sunykusiems ligotais nervais vyrams ir moterims. Jei viduriai neveikia, jei jie užkietėję, užėina širdies pykimas, atsirugsti pavalgės, neturi noro valgyti, nervai visai suirė, lengvai netenki upo, esi nusiminęs ir nepakantrus, tai gaud tuojaus šito stebuklingo vaisto. Šitas vaistas yra pasekmingas nuo kepenų negalių, menko kraujo vaikščiojimo, nervuotumo, nusilpnėjusios menkos sveikatos, silpnų širdies veikimo ir tolygių negalių. Nuga-Tone susideda iš aštuonių labai brangiųjų vaistų, kurių kiekvienas veikia į kokią gyvastinę kūno dalį. Jis sutaiso vidurius taip, kad jie išėina laiks į laiką, ir lengvai. Nuga-Tone yra padidina svarumą, ir žmogus jaučiasi akip naujas. Jei tik gerai Nuga-Tone išmėginsi, tai pamatysi, kad tai yra geriausias vaistas, apie koki kuomet esi girdejęs, sustiprinimui, silpnų, sunykusių, paliegsių, bekraujų vyrų ir moterų. Nuga-Tone yra padidina svarumą, ir žmogus jaučiasi akip naujas. Jei tik gerai Nuga-Tone išmėginsi, tai pamatysi, kad tai yra geriausias vaistas, apie koki kuomet esi girdejęs, sustiprinimui, silpnų, sunykusių, paliegsių, bekraujų vyrų ir moterų. Nuga-Tone yra padidina svarumą, ir žmogus jaučiasi akip naujas. Jei tik gerai Nuga-Tone išmėginsi, tai pamatysi, kad tai yra geriausias vaistas, apie koki kuomet esi girdejęs, sustiprinimui, silpnų, sunykusių, paliegsių, bekraujų vyrų ir moterų.

M. Paltanavičia.

Žinios Nuo Jurių

Laivas Manchuria, American Line laimingai pribuvo į Cuxhaven Vokietija, 19 gegužės; Laivas St. Paul ap-leido Southampton, grįšta į New Yorką su 445 2-ros klesos pasażierais ir su 375 trečios klesos.

Laivas Lapland, Raudonos žvaigždės linijos pribuvo į Antverpą laimingai 19 gegužio.

Laivas Mongolia, Amerikos Linijos iškeliavo į Hamburgą su 240 2-ros klesos pasażierais, ir su 1,500 trečios klesos, 16 mūsų pasażierų laimingai iškeliavo.

Laivas Baltic, Baltosios žvaigždės Linijos taipgi iškeliavo subatoje su 400 pirmos klesos, 415 antros, ir 1,300 trečios klesos; ant jo išvažiavo keletas atsižymėjusių žmonių. Trečioji klesos daugiausia prisipildė su žmonėmis, važiuojančiais į Scandinavijos kraštus ir į Airiją atlankyti savo giminių.

Nekurie laivai pilni iki 30 rugpiučio.

Kas rengiatės keliauti į Tėvynę šį rudenį, tai dabar jau užsakykite vietas, nes vietos užimtos ant laivų du ir tris mėnesius pirma važiavimo. Jeigu vietos neužsisakysite iš anksto, tai ir rudenyje gali būti sunku gautis ant laivo, nes tada dar daugiau žmonių važiuos negu dabar.

Vienintelis kelias dabar atviras, tai yra ant Hamburgo tiesiog ir ant Hamburgo per Angliją persimainant Liverpool ir imant laivą Hull arba Grimsby ir per Franciją į Berlyną, paskui toliau. Daugelis klausinėja apie kelionę į Libavą (Liepoją), bet dar į Libavą nė Klaipėdą (Memelį) jokis laivas nėra. Lietuviai gali važiuoti ir per Dancigą (Gdanską) paskui važiuoti į Eydtkunus arba Tilžę. Su lenkų konsulio vizu tas galima. Bet važiuojant ant Gdanską reikia Anglijoje mainytis ant kito laivo, o kadangi tų laivų yra mažai, tai šiomis dienomis Southampton privažiavo labai

Apie Kelionę į Lietuvą

daug lenkų ir laukia laivo į Gdanską. Todėl visą gegužės mėnesį lenkus sustabdė vėži iš New Yorko.

Daiki mums progą. Jums kelionę sutaisyti.

Jeigu žadi keliauti į Lietuvą, duokite mums žinią, mes jums gausime vietą ir išrengsime į kelionę, neturėsite tiek bėdos, kaip kad važiuodamas iš namų į New Yorką be prisirengimo ir ten laukdamas turį daug iškėsciu ir rupesčio. Dabar geriausia pirma vieta ant laivo užsisakyti, o paskui pasportas išsiimti. Kreipkitės pas mus, mes jums patarnausime kuogeriausiai, jūs galite dirbti ir nieko neprazudyti iki dienai važiavimo.

Šią savaitę apturėjome laiską nuo mūsų pirmo pasażiero, p. Juozapato Kubiliaus, kuris iškeliavo į Tėvynę anglišku laivu per Paryžių. Jis parkeliavo į Lietuvą ant Velykų laimingai, parsivežė 30 porų čėverkykų ir daug kitokių drabužių ir audeklų. Praneša, kad mui-tas reikėjo mokėti ant Lie-

tuvos rubežiaus, viso užmo-kėjo 1,150 rublių. Taigi sa-ko neapsimoka daug naujų daiktų vežtis, geriausias vežtis vien daiktus apnešiotus, už kuriuos mūito nereikia mo-kėti. Taipgi praneša, kad revolverių nesivežti ir labai reikia daboti tuos, kurie kre-čia bagažą ant Lietuvos ru-bežiaus, kad neisvogtų daik-

Kaip parsivežti pinigų.

Daugelis suka sąvo galva, kaip parvežti savo uždirbtus pinigų. Vieni bėga pas žydą klausiti, kiti į bankas, kiti pas kunigą ir prisiklau-so tiek visokių kalbų ir ro-dų, jog ant galo nežino kur pinigų dėti. Koznas pra-šo, kad jam paliktų parsisų-ti. Dabar koznas vienas y-ra agentas.

Mūsų patarimas štai koks: Jeigu važiuoji į Lietu-vą gyventi, tai ir savo dalį pašventi su dalia Lietuvos žmonių. Lietuvoje dabar jau yra bankas, paimek sau čekį ant Lietuvos Banko, pasi-imek pinigų ant kelio ir va-žiuk, parvažiavęs rasi savo pinigų Banke, Kaune. Tu ir tavo turtas busite jau na-

mie. Saugokis palikti pini-gus, kad tau persisų žmo-nės, kurie jokios teisės netu-ri pinigų suisti, nežiurint kuom jie yra ir kur jie yra. Pirkite čekį pas mus, mūsų čekiai iš kaimo užmokėti, e-sam po kauceja sunkiausia Mass. valstijos tiesų ir mes jums užtikrinam pilnai ju-sų pinigų siuntimą. Kur-sas Lietuvos pinigų kyla kas dien, todėl jeigu manai va-žiuoti šią vasarą, čekį pirk dabar. Dabar nupirksi čekį 100 anksinių dviem doleriais pigiau negu liepos arba rug-piučio mėnesyje.

Mes parduodam vokiečių markes, kas norite savo pi-nigų padaugyti, pirkite, jas dabar, nes kasdien jos kyla. Šiomis dienomis mes rengiame gražų burelį jaunų lietu-vių į tėvynę, jau vietos gau-tos ant laivo ir tikimės, kad sutaisysim jiem kuogeri-riausią kelionę.

Kviečiam visus "Amerikos Lietuvio" skaitytojus, kurie žada važiuoti į Lietuvą, kreiptis, pas mus, buti mu-sų draugais čia ir parvažia-vus Tėvynėje.

M. PALTANAVIČIA Agentas, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Pajieškėjimai.

Kalikstas Kneponičius, iš Skaudvilės, Kauno rėdybos, Lie-tuvos, įieškō Zigmanto Grigara-vičiaus, kuris prieš karę gyveno ant 3347 Morgan st., Chicago, Ill., taipgi ant tos pačios gatvės gyvenusios — Malvinos Bebrau-skienės. Maloniai prašau atsi-šaukti.

Pajieškau Jono Kajacko, Ša-kių parapijos, pirmiau gyveno Waterbury, Conn. Jis pats ar-ba žinanti malonės man prane-s-ti ant šio antrašo:

Joe. Rakaukas, P.O.Box 151, Vestaburg, Pa.

Reikalavimai

REIKALINGA moterų ir merginų del darbo per vi-są dieną arba popietdieniais. Gera mokestis. Kreipkitės pas:—

HAMBLIN & RUSSELL Water St., Worcester, Mass (20—23)

REIKALINGA siuvėjų ant "power" mašinų, taipgi finiierių. Nuolatinis dar-bas ir gera mokestis. TRIANGLE SKIRT CO., 194 Front st., ant 4-ty lubų Worcester, Mass. (21—22)

DAKTARAS NAMUOSE.

Tik ką išėjo iš spaudos nauja knyga: Daktaras Namuose. Kny-gutėje aprašoma visokios vais-tiškos žolės, šaknijs, žiedai, lapai ir tt., nuo kokių ligų yra vaistai ir kaip vartojama. Su lotyniš-kais užvardijimais, taip, kad kiekvienas gali juos gauti bile aptiekoje. Be to, yra daugybė gerų pamokinių, slapybių ir receptų. Tokia knygutė yra rei-kalinga kiekvienam. Kaina \$1.00 M. ŽUKAITIS, 451 Hudson ave. Rochester, N.Y. (18—22)

PIRMAS IR VIENATINIS LIE-TUVOS BITIŲ AUKLETOJAS AMERIKOJE.

Mes auginam, perkam, par-duodam ir siunčiam bites ir jų motkas į visas dalis svieto. Taip gi turim susinešimus su visais bitininkais pasaulyje. Tad no-rintieji užtikrinti savo namus saldumu, tesikreipia pas:

K. S. BARANAUSKAS, 15 Franklin St., Hudson, Mass. (20—22)

PARSIDUODA geri 4 kam-barių rakandai. Norim greit šiuo mėnesiu parduoti, nes išva-žiujam.

A. KVARACIEJUS, 632 Cambridge St., — Ant 3čio, Worcester, Mass. (21—22)

Kas tur ausis teklauso skaitančių, kas turi akis pats teskaito mūsų karžygškos kariuomenės leidžiamą laikraštį

"Kariškių Žodis"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" aprašo visus Lietuvos kariuomenės žygius, kovas, smarkius mušius, kad brangiai Tėvynei laisvę iškovoti, kad apgynti mūsų brolių turta, gyvybę nuo lenkų piešikių piktųjų, nuo vokiečių ir rusų grobionių plėšriųjų. KARIŠKIŲ ŽODIS" ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą gynti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurion galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimė rasti visi po pasaulį išsiblaškę vargstantieji tiki Lietuvos sunus. "KARIŠKIŲ ŽODIS" skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų, nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapulusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus. Tai gi, kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvy-nės išsilgęs, kuris nori žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo krauju mūsų žmonėms laimingą kelią kloja, teskaito ir teplatina. "KARIŠKIŲ ŽODIS"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" eina vieną kartą į savaitę. Kaina metams 2 dolerių, kuriuos galite pasiųsti registruotame laiške. Adresas:

"KARIŠKIO ŽODŽIO" REDAKCIJA, KAUNAS, LITHUANIA.

MAGDE. "Ak, kaip man, niekėti gal-vų! Išbandiau visokius masažimus, trinkimus, mušimus — ir viskas tu nieko nepageidėjo tau tu blyauris plei-kanas... Man žada net darosi!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne! Ar ke-pianis vanduo? Ne! RUF-FLES yra tai paprasčiausias plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigėlbį gamtai — teikt žmogui priklausanči grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už cystą neįniežčią galvos odą?

panaikina pleiskaną! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskaną, o savaitės laike jį jau nei žymės neliks! Paskui tik retkar-čiai suvilgant galvą bus užtektinai, kad pleiskanos neatsinaujintų. Nusipirke šiamet RUFFLES bonkute aptiekoje. Ką tuos tik 65c, bet jįs sakysite, kad jos verta daug daugiau. Pašiekimui pridėti prie kiekvienos bonkutes. Jei negausite jų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c, pašto markėmis, ar money order, šiokių adresu: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

DIENA IR NAKTIS.

Jeigu nori turėti linksmesnį gyvenimą, laikykite Trinerio A-merikoniską kartaus vyno elixi-rą namie! Jeigu imsi prieš valgi, tai duos gerą apetitą, pa-gelbsti gromulavimui ir pagelbs ti smegenis greitai veikti. Jei-gu imsi prieš ėjimą gulti, tai sveikai miegosi ir ryte pabusi sveičias ir pilnas energijos. Bet žiūrėkite, kad gautum tikrą Tri-nerio Amerikoniską kartaus Vy-

no Elixirį, kuris yra žinomas per visus Sav. Valstijas, kaipo tik-rai atsakanti gyduolė ir gavo augščiausias dovanas, auksi-nių medalius ir didžiausias do-vanas, daugelyje tarptautinių parodų: Londone ir Bruxellesje 1910 mete; Paryžiuje ir Romoje 1911 mete; San Francisco 1915 mete; Panamoje 1916 mete. Per paskutinius kelis mėnesius įvai-rūs nauji "kartūs vynai" išdy-go kaip grybai šioj šalyj, bet ne-galėjo apgauti mūsų draugus. Jie žino vertę Trinerio Ameri-koniško Elixiro ir neima jokių imitacijų. Jusų vaistininkas arba šiaip gyduolių pardavėjas turi visas Trinerio gyduoles ant parduojimo. JOSEPH TRINER CO., 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Kanadoj padaryta istaty-mas, pagai kurį darbdavys hegali atstatyti darbininkų vien užtai, kad jis priklauso prie darbo unijos.

Išradėjas Charles A. Masaitis

P. O. Box 261 Pažymių, kad aplačiau patentą ant savo išradimo "Rifle At-tachment for Throwing Liquid" už No. 1,333,268. Manau, kad su pagelba tos firmos galėsiu parduoti. kiekvienam lietuviui patariu kreiptis pas: AMERICAN EUROPEAN PATENT CO., 256 Broad-way, New York, N. Y. Reikalaunant tos naudingos knygutės, "LIETUVISKAS ISRADEJAS," kurią tai siunčia kiekvienam ant pareikalavimo D Y K A I.

Lincoln, N. H. Pavedžiau savo išradimą del už-patentaivimo žinomai firmai American European Patent Co., kuri atliko darbą, kaip tiktais buvo galima geriausiai, už ką istariu savo širdingą aciū ir su pagarba, C. A. Masaitis.

GREITA PAGELBA Silpnybės, paeinančios nuo persidubimo, pailsimo, snariu ir raumenų sustingimo, skausmų stėnos, yra greitai pašalinamos, vartojant PAIN-EXPELLERI "Drauga Beikalo" Seimyns, kurios karta dažinojo jo veidmūšis siega, daugians be jo neapaleina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jūsu apsaugojimo, jis yra paženklinas mūsų vaizbaženkliau ANCHOR (Ikaras) Jeigu net pokelis nėra vaizbaženkliau ikaro, tai jis nėra tikras ir jūs toloko neimkite. Visose aptiekose po 35c ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

VIETOS ŽINIOS

Kas pametėte pinigus nedėlioje, Rialto Teatre? Rado J. Vitkauskas. Ateikite ir atsiimkite: "Amerikos Lietuvis," 15 Millbury Str., Worcester, Mass.

Lietuvai Selpti Draugija turės savo mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 30-tą d. gegužio, 7 val. vakare, Lietuvių Kliubo Kambariuose ant 90 Green gatvės. Labai pageidaujama, kad dalyvautų visi minėtos draugijos nariai ir naujų narių atšvestų. Yra daug svarbių dalykų aptarti.

Drapanų kainos mažėja.

Worcesteryje, kaip abelnai S. Valstijose, pastarom keliom dienom, gatavų drapanų kainos žymiai sumažėjo. Tulos Worcesterio krautuvės numušė savo kainas ant 10 nuoš., kitos 25 nuoš., o dar kitos ant trečdalia. Kalbama, buk čeverykų kainos irgi puls.

Maisto kainos dar n labai sumažėjo Worcesteryje, nors tuluose didesniuose miestuose, ir maisto kainos pradeda pulti.

Santo Stefano (italas) 45 metų amžiaus, buvo taip sužeistas automobilias ant Shrewsbury gatvės, 23 d. gegužio, kad nelaimingas žmogelis už kelių valandų numirė miesto ligonbutyje.

Worcesteris arti paskirtos dalies, žada didelį Lietuvos paskolos perviršį.

Nedaug jau liko laiko paskolai sukelti, bet į tą trumpą laiką Worcesterio komitetas žada netik paskirtos paskolos dalį \$100,000 sukelti, bet dargi perviršyti savo dalį išparduodant Laisvės Paskolos bonų už daug didesnę sumą.

Atsibuvusiose Paskolos komiteto prakalbose 23 d. gegužio, Rialto Teatre po turizinių ir jausmingų J. Vileišio ir kun. J. Jakaičio prakalbų Worcesterio lietuviai taip noriai pirkė bonus, kad komitetas tikisi į trumpą laiką pasiekti savo kvotą. Nors atskaitas sunešti dar nebuvo ganėtinai laiko, bet galima spręsti, kad gėtos pasekmės praeito nedidžio prakalbų su pirma išparduotais sudarys irš \$80,000.

Tokios gražios pasekmės paskolos reikaluose suteikia aujas energijas bonų paravėjams pasekmingai užaugti savo darbą. Tik išsilaikymas kelių darbščiausių parduovėjų, ypatingai komiteto pirmininko kun. Jakaičio, kuris daug pasidaravo kaip suorganizavime komiteto, taip, ir bonų paravime, jis vienas išpardavė virš už \$11,000, gali pakenkti komiteto darbu. Komitetas neteko vieno iš savo finansų raštininkų, p. Mažeikienės, kuri daug prisidėjo prie tvarkingo vėno komiteto atskaitų ir ygy. Netolimoje ateityje la apiešti komiteta ir tras daug pasidaravęs ansų sekretorius p. Za-

Pirmu Kartu Worcesteryje!

TAIP ĮVAIRUS, IDOMUS IR NEPAPRASTAS

KONCERTAS

Subatoje, 29 d. Gegužio-May, 1920 Mechanics Hall, Worcester, Mass.

A. SODEIKA.

Rengiamas L.D.D.D. "AUSRELĖS," vadovaujant kompozitoriui M. Petrauskui Dalyvauja 23 instrumentų Simfonijos orkestra,

"Aušrelės" choras, solistai vietiniai ir iš kitur, o' taipgi Garsusis dainininkas

Gerbiami Dailės Mylėtojai:—

Visiem svarbu buti į šį koncertą, nes tai paskutinis klasiškas koncertas Worcesteryje po vadovystė M. Petrausko. Visi mūsų dailės žadintojai, kaip tai, komp M. Petrauskas, komp. šimkus, dainininkas A. Sodeika, ir kiti, išvažiuoja tėvynėn. Mes pasilikę, nebišgirsime tų koncertų, bei jų vadovavimo ar dalyvavimo. Taigi, dabar Worcesteriečiams puiki proga išgirsti ir atsiveikinti, atsilankant ant šio koncerto! Tikietai pasiduoda pas duris nuo penkių, koncerto vakare, nors pats koncertas prasidės kaip aštuonios. Tikietai yra numeruoti.

JŲ KAINOS — 1.00 ir 75 CENTAI. TAKSOS PRISKAITYTOS

VISUS ŠIRDINGAI KVICIJA "AUSRELĖS."

taveckas. Bet komiteto darbas baigiamas, didžiama reikalingos sumos sukelta ir liukosiems nariams prisieis vien pasekmingai užbaigti gerai pradėtą darbą.

Reporteris.

Idomus koncertas.

Mechanics svetainė yra girdėjusi visokių koncertų, bet šis ateinantis "Aušrelės" koncertas, 29 d. gegužio, bus ypač idomus. Dalyvaus p. Sodeika iš Scranton, Pa. — tai pirmas ir paskutinis jo pasirodymas Worcesteryje, nes neužlgo iškeliauja Lietuvos. Taigi bus dainininkų iš Bostono ir dalyvaus tuli iš žymesniųjų Worcesterio dainininkų. Programas susidės iš ištraukų sekančių operų: "Velnias Išradėjas," "Birutė," "Faust," "Evgenij Onegin," "Aukšinis Gaidys" ir kitų. Griežs 23 instrumentų simfonijos orkestra. Abelnai atrodo, kad atsilankusieji į šį koncertą nesigailės. Koncertas bus po vadovystė žymiausio Lietuvių kompozitoriaus, p. Petrausko. Aukšė.

25 d. gegužio, pobažnytinėje svetainėje, atsibuvo vakaras, Worcesterio Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų

Komiteto surengtas, išleis-tuvėms savo pirmininko, Kun. J. Jakaičio, kuris iškeliauja Lietuvos tėvynėn. Mes pasilikę, nebišgirsime tų koncertų, bei jų vadovavimo ar dalyvavimo. Taigi, dabar Worcesteriečiams puiki proga išgirsti ir atsiveikinti, atsilankant ant šio koncerto! Tikietai pasiduoda pas duris nuo penkių, koncerto vakare, nors pats koncertas prasidės kaip aštuonios. Tikietai yra numeruoti.

Reporteris.

PUIKI PROGA.

Parsiduoda stuba ant Perry ave. ir ant 14—16 W. Oberlin St. Pigiai parduosiu, nes aš turiu bučernę ir negaliu visko apžiūrėti. Parduosiu ant lengvų išlygu. Kreipkitės. bučernėn, ant

44 LAFAYETTE ST., Albin. A. Stankunas. Worcester, Mass. (21—22)

Parsiduoda

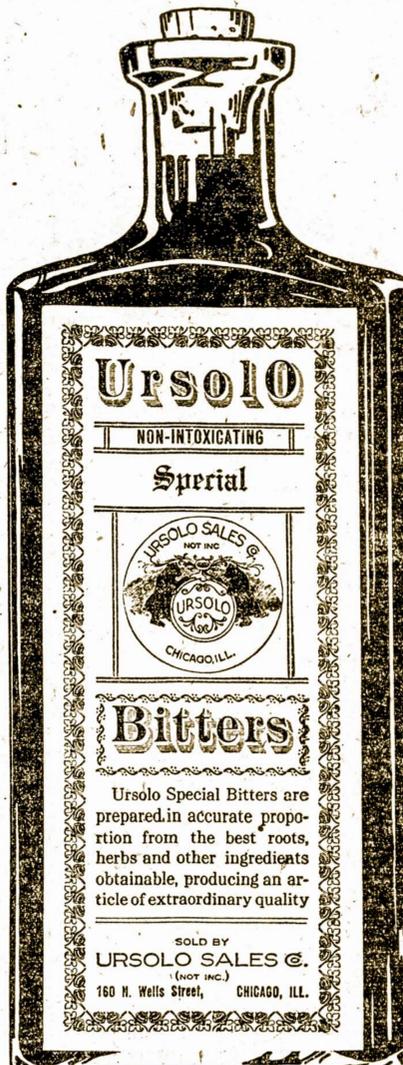
NAMAI—FARMOS.

- 3-ju familiju namas, 15 rui-my, prie 75 Gage st. Kaina \$5,400, \$1,200 įmokėti.
3-ju familiju, 18 rui-my na-mas, su visais įtaisymais, prie Millbury st. Kaina \$8,500, \$2,000 įmokėti.
3-ju familiju namas, su ge-su, maudyklėmis, prie Penn ave. Kaina \$5,000.
3-ju famil. namas ant Perry kalno, prie Vernon st. Kaina \$6,700.
2-ji po 2-vi famil. namai, su 30 obelių, banė, apie 2 akrai žemės, prie Main st.. Kaina \$7,500 \$2,500 įmokėti.
28 akry farma, apie 300 obe-lių, vyšnių, pyčių, slyvų grušiu, geri visi budinkai. Kaina tik \$2,600, \$1,200 įmokėti.
Kas nori pirkti arba ir par-duoti namų, farmų, kreipkitės pas mus.

J. BUROKAS, 25 Millbury st., Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLER, Lietuvis Advokatas. 406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

Sveikata žmogaus tai didžiausias Turtas!

Ar vartojai kada Ursole Special Bitters?

Jeigu ne, tai parsitrauk šiądien. Štai ką rašo vienas iš daugelio mūsų Biterio vartotojų: "Dvylika metu atgal, aš pradėjau jausti skausmą vidurių ir kas dieną ėjau blogin. Pradėjau jieskoti pagalbos pas daktarus, daug piningų, mán kaštavo, ir daktarai ant galo pasiule man eiti ant operacijos. Norėdamas apsaugoti operacijos ant patarimo mano prietelio, aš pradėjau vartoti Ursole Special Bitters dėl vidurių su geriausiomis pasekmėmis. Ir dabar jau keli metai kaip jaučiuosi suvisu sveikas ir tvirtas."

Ursole Special Bitters, yra geriausiai sutaisytas per geriausius specialistus puikiai sudruginą nervus, tikrai pagelbsti ligose skilvio, vidurių, žarnų, įksty, kepenų ir širdies. Pasekmingai išvalo vidurius, prašalina gesus iš vidurių, padaro gerą apetitą, prašalina kataro atsirugimą, skilvio surukštėjimą, galvos skaudėjimą, vemimo, nerviškumo, neuralgijos, skisto kraujo, padaro gražų raudoną kraują, taipat vyrų, moterų ir vaikų ligose, kurie reikalauja kraujo sustiprinimui. Taigi jeigu norite buti sveiki ir tvirti tai naudokite Ursole Special Bitters ir Jums suteiks sveikatą.

URSOLO SPECIAL BITTERS yra labai pasekmingas. Jis išlaikė ištyrimą per daugel metų, ir tokių budų jis teikia save pats savo nuopelnais. Nepadarysi klaidos reikalaujamas šio bitterio, o prėkės yra labai pigios:

Table with 2 columns: Quantity and Price. 1 Didelė Bonka - \$ 1.25, 6 " " - \$ 6.50, 12 " " - \$12.00

Reikalaukite aptiekose, o jeigu ne gausite, tai ne imkite kitoniskó bet reikalaukite tiesiog iš mūsų. Norėdami greit aplaikyti siuskit sykiu su užsakymu ir Money Orderį dėl padengimo lešų iršiu paženklintą kainą, o mės aplaikę, tuoj prisiusim reikalaujamų gyduolių. Siudami užsakymus ir Money Orderius, uždeikite aiškiai savo antrašą ir adresuokit pas mus šitaiap:

URSOLO SALES CO., 160 N. Wells St., CHICAGO, ILL. DEP. D.

AR KENČIATE NUO GESO ARBA NEGROMULIAVIMO?

Zmonės tankiai mano, kad jie turi širdies ligą arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištikro paeina tik nuo geso viduriuose. Eikite pas savo vais-tininką ir nusipi'kite Pepsinic Seltzer, jeigu norite pasveikti.

Yra vienintelis gyduolis, kuri palengvina negromuliavimą ir rėmenį ir numalšina vėmimą laike neštumo. Neturi jokių širdžiai kenksmingų vaistų. Galite gauti pas A. Budrevičių ir J.P. Buinickį (22—23)

DEL PELNO IŠ ŽIBALO!

Pirkite Texas United Oil Co., "Karalius žibalu kompanijų." Mokėjo 41% dividendų į devynis mėnesius. Protukeija virš 4,100 bač-ky žibalo į dieną. Uždirba apie \$1,200,000 kasmet.

Sekantis dividendas 2 1/2% mokama birželyje. Parsiduoda po \$2 už šėrą. Reikalaukite iliustruotos knygutės pas — FARIS & COMPANY, Incorporated, 1418 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. Korespondencija vedama jusų prigimtoje kalboje. (22—23)

JAU PARĖJO VOKISKŲ BRITVŲ.

Britvos pilnai gvarantuotos. Taipgi turiu mašinkų dėl kirpimo plaukų. Kas norite turėti gerą britvą sau ar savo giminėms parsiusiti į Lietuvą. Patar-tina pasipirkti Vokišką Britvą. M. ZIZAS, 138 Millbury st. Worcester, Mass.

GERBIAMI LIETUVIAI!!

Šiuomi pranešu, kad aš atdariau bučernę ant 44 Lafayette St. Užlaikau visokios mėsos ir visokių gėrymų. Malonėkite visi lietuviai atsilankyti pas lietuvi! ALBIN A. STANKUNAS, 44 Lafayette St. (21—22)

DR. TESSMER, Dentistas. 306 Main St. Worcesterj. Ofiso valandos: nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 vakare. Nedėlioms nuo 10 iki 12 val.

Tel. Park 7761. Dr. F. Matulaitis 17 Millbury St. Worcesterj Ofiso valandos: 1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M. Nedėliomis nuo 1—3 P.M.

Čeverykų Krautuvė 35 GRAFTON STREET. Dručiausių ir gražiausių čeverykų ir kaliošų, vidutinėmis kainomis galite pasipirkti tikrai mūsų krautuvėj. Pataisome senus čeverykus gražiai ir drutai. ANTANAS J. BABECKAS, 35 Grafton Street, Worcester, Mass.

Barberne

Svariausia barbernė ir maudynės, kur visada galima išsimaudyti, apsi-skusti ir apsikirti, gražiai, pagal kiekvieno norą. Elektros mašina masadžem ir plaukam kirpti, gražiai ir greitai. Galendame skustuvus—britvas. Kviečiam visus lankytis. D. MAZEIKA, 26 WARD STREET, WORCESTER, MASS.

